

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (esimene koda laiendatud koosseisus)

10. juuni 2009*

Kohtuasjas T-257/04,

Poola Vabariik, esindaja: J. Pietras, hiljem E. Ośniecka-Tamecka, T. Nowakowski, M. Dowgiewicz ja B. Majczyna, keda abistas advokaat M. Szpunar,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: A. Stobiecka-Kuik, L. Visaggio ja T. van Rijn, hiljem M. van Rijn, H. Tserepa-Lacombe ja A. Szmytkowska,

kostja,

mille ese on komisjoni 10. novembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1972/2003 Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia ühinemisel põllumajandustoodetega kauplemise suhtes võetavate üleminekumeetmete

* Kohtumenetluse keel: poola.

kohta (ELT L 293, lk 3; ELT erivaljaanne 03/40, lk 474), mida on muudetud komisjoni 10. veebruari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 230/2004 (ELT L 39, lk 13; ELT erivaljaanne 03/42, lk 443) ning komisjoni 20. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 735/2004 (ELT L 114, lk 13; ELT erivaljaanne 03/44, lk 111), artikli 3 ja artikli 4 lõike 3 ja lõike 5 kaheksanda taande tühistamishagi,

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president V. Tiili (ettekandja), kohtunikud F. Dehousse, I. Wyszniwska-Białocka, K. Jürimäe ja S. Soldevila Fragoso,

kohtusekretär: ametnik K. Pocheć,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. juuni 2008. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 1 Komisjon võttis 10. novembril 2003. aastal vastu määruse (EÜ) nr 1972/2003 Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia ühinemisel põllumajandustoodetega kauplemise suhtes võetavate üleminekumeetmete kohta (ELT L 293, lk 3; ELT eriväljaanne 03/40, lk 474).

- 2 Nimetatud määrus võeti vastu 16. aprillil 2003. aastal Ateenas alla kirjutatud ja 23. juulil 2003. aastal Poola Vabariigi poolt ratifitseeritud lepingu Belgia Kuningriigi, Taani Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi, Kreeka Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Iirimaa, Itaalia Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Portugali Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (Euroopa Liidu liikmesriikide) ning Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi vahel Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga (ELT L 236, lk 17, edaspidi „ühinemisleping“) artikli 2 lõike 3 ning ühinemislepingule lisatud akti Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingi-

muste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT L 236, lk 33, edaspidi „ühinemisakt”) artikli 41 esimese lõigu alusel.

- 3 Nimetatud määrus, mida on muudetud komisjoni 10. veebruari 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 230/2004 (ELT L 39, lk 13; ELT eriväljaanne 03/42, lk 443) ja komisjoni 20. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 735/2004 (ELT L 114, lk 13; ELT eriväljaanne 03/44, lk 111) kehtestab sisuliselt ja eelkõige, mis puudutab käesolevat vaidlust, üleminekuerandi muidu ühenduse eeskirjadega kohaldatavast maksusüsteemist teatud põllumajandustoodete osas.
- 4 Nimetatud määruse artikkel 3 sätestab:

„Peatamismenetlus

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse erandina ühinemisakti IV lisa [punkti] 5 ja nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, [...] artiklitest 20 ja 214.

2. Artikli 4 lõikes 5 loetletud toodete suhtes, mis on enne 1. maid 2004 olnud viieteistkümne liikmesriigiga ühenduses või uues liikmesriigis vabas ringluses ja mis on 1. mail 2004 laienenud ühenduses ajutiselt ladustatud või hõlmatud määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 15 punktis b ja lõike 16 punktides b–g nimetatud tollirežiimi või -protseduuriga või mida transporditakse pärast nendega seotud tolliformaalsuste täitmist laienenud ühenduses, maksustatakse vabasse ringlusesse lubamise päeval kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksuga.

Esimest lõiku ei kohaldata viieteistkümne liikmesriigiga ühendusest eksporditavate toodete suhtes juhul, kui importija tõendab, et vastava ekspordiriigi toodete suhtes ei ole taotletud eksporditoetust. Importija taotluse korral võtab eksportija ekspordideklaratsioonile pädeva asutuse kinnituse, et ekspordiriigi toodete osas ei ole taotletud eksporditoetust.

3. Artikli 4 lõikes 5 loetletud tooted, mis on pärit nendest kolmandatest riikidest, mis on 1. mail 2004 uues liikmesriigis hõlmatud määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 16 punktis d nimetatud seestöötlemisega või artikli 4 lõike 16 punktis f nimetatud ajutise impordiga ja mis lubatakse sellel kuupäeval või pärast seda vabasse ringlusse, maksustatakse vabasse ringlusse lubamise kuupäeval kolmandatest riikidest pärit toodete suhtes kohaldatava imporditollimaksuga.”

5 Nimetatud määruse artikkel 4 sätestab:

„Vabas ringluses olevate toodete eest makstavad maksud

1. Ilma et see piiraks ühinemisakti IV lisa [punkti] 4 kohaldamist ja juhul, kui siseriiklikul tasandil ei kohaldata rangemaid õigusakte, nõuavad uued liikmesriigid 1. mail 2004 vabas ringluses olevate toodete ülemäärasete varude omanikelt maksu tasumist.

2. Et kindlaks teha iga omaniku ülemäärased varud, võtavad uued liikmesriigid eelkõige arvesse järgmist:

- a) ühinemisele eelnevate aastate varude keskmine;
- b) ühinemisele eelnevate aastate kaubanduse struktuur;
- c) asjaolud, mille käigus varud tekkisid.

Ülemääraste varude mõistet kohaldatakse uutesse liikmesriikidesse imporditud või uutest liikmesriikidest pärit toodete suhtes. Ülemääraste varude mõistet kohaldatakse uute liikmesriikide turgudele ettenähtud toodete suhtes.

[...]

3. Lõikes 1 nimetatud maksu määr määratakse kindlaks 1. mail 2004 kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksu määra põhjal. Riigi ametiasutuste poolt kogutud maksust saadav tulu läheb uue liikmesriigi riigieelarvesse.

[...]

5. Käesolevat artiklit kohaldatakse järgmiste CN-koodidega hõlmatud toodete suhtes:

[...]

– Poola puhul:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(v.a kood 1702 30 10)], 1702 40 [(v.a kood 1702 40 10)], 1702 90 [(ainult koodid 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 ja 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[...]

6. Komisjon võib lõikes 5 esitatud loetellu tooteid lisada või neid sealt välja jätta.”

- 6 Seitse toodet määruse nr 1972/2003, mida on muudetud määrusega nr 735/2004, artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud loetelus sisalduvatest toodetest on nimetatud loetellu lisatud määruse nr 735/2004 alusel ning need on tooted, mis on hõlmatud koodidega CN 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 ja 2008 30 75. Määrus nr 735/2004 muutis ainult kõne all olevat loetelu, muutmata käesoleva hagi raames vaidlustatud muude määruse nr 1972/2003 sätete sõnastust.

Menetlus

- 7 Poole Vabariigi esitatud hagiavaldus saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 28. juunil 2004.
- 8 Võttes arvesse, et käesolevas kohtuasjas on tõstatatud sama tõlgendamisküsimus kui Euroopa Kohtu menetletavas kohtuasjas C-273/04: Poola *vs.* nõukogu, peatas Esimese Astme Kohtu kolmanda koja esimees 11. juuli 2006. aasta määrusega menetluse Euroopa Kohtu põhikirja artikli 54 kolmanda lõigu ning Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 77 punkti a ja artikli 78 alusel, kuni Euroopa Kohus oma otsuse teatavaks teeb.
- 9 Euroopa Kohus otsustas 23. oktoobri 2007. aasta otsuses kohtuasjas C-273/04: Poola *vs.* nõukogu (EKL 2007, lk I-8925) jätta hagi rahuldamata, olles otsustanud teha asjas kohe sisulise otsuse ja mitte teha otsust nõukogu esitatud vastuvõetamatuse vastuväite osas.
- 10 Esimese Astme Kohtu kodade koosseisu muutmise järel määrati ettekandja-kohtunik esimesse kotta ning seetõttu määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.
- 11 Esimese Astme Kohus, kes tõlgendas Poola Vabariigi taotlust anda kohtuasi lahendamiseks suurkojale kui taotlust anda teise võimalusena kohtuasi lahendamiseks viiest kohtunikust koosnevale kojale, andis esimese koja ettepanekul 8. jaanuari 2008. aasta otsusega kohtuasja lahendamiseks esimesele laiendatud kojale tulenevalt kodukorra artikli 51 lõike 1 teisest taandest, mille kohaselt juhul, kui menetluse pooleks olev liikmesriik seda taotleb, lahendab kohtuasja vähemalt viiest kohtunikust koosnev koda.

- 12 Esimese Astme Kohus esitas 11. aprillil 2008 komisjonile mõned kirjalikud küsimused, millele komisjon vastas ettenähtud tähtaja jooksul.
- 13 Esimese Astme Kohus (esimene koda laiendatud koosseisus) otsustas ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal avada suulise menetluse.
- 14 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 16. juuni 2008. aasta kohtuistungil.
- 15 Poole Vabariik palub Esimese Astme Kohtul:
- tühistada määruse nr 1972/2003 (muudetud kujul) artikkel 3 ning artikli 4 lõige 3 ja artikli 4 lõike 5 kaheksas taane;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 16 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:
- jätta hagi täielikult rahuldamata;

- mõista kohtukulud välja Poola Vabariigilt.

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 17 Komisjon väidab ilma ametlikult vastuvõetamatuse vastuväidet esitamata, et hagi on esitatud hilinenult ja on seega vastuvõetamatu.
- 18 Komisjon meenutab, et vastavalt EÜ artikli 230 viiendale lõigule tuleb määruse vastu esitada hagi kahe kuu jooksul alates 15-ndast päevast pärast selle avaldamist. Seega kuna määrus nr 1972/2003 avaldati Euroopa Liidu Teatajas 11. novembril 2003, lõppes selle määruse vastu hagi esitamise tähtaeg 2004. aasta 4. veebruari keskööl.
- 19 Komisjon väidab, et ühinemisakt ei sätesta ühtegi reeglit, mis lubaks EÜ artikliga 230 kindlaks määratud tähtajast üle astuda. Ta leiab, et määrares Poola Vabariigile kindlaks hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamiseks teistsuguse kuupäeva kui määruse nr 1972/2003 avaldamise kuupäev, kehtestaks see uutele liikmesriikidele teistsuguse hagi esitamise tähtaja kui see, mis on sätestatud vanadele liikmesriikidele.
- 20 Oma seisukoha toetuseks viitab komisjon Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsusele kohtuasjas C-194/01: komisjon *vs.* Austria (EKL 2004, lk I-4579). Komisjon leiab, et nimetatud otsuses leidis Euroopa Kohus, et uued liikmesriigid ei saa peale nende ühinemist esitada tühistamishagi ühenduse õigusakti vastu, kui vaidlustamise tähtaeg on nende ühinemise päevaks möödunud (punkt 41). Komisjon viitab ka Euroopa Kohtu

16. veebruari 1982. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 39/81, 43/81, 85/81 ja 88/81: Halyvourgiki ja Helleniki Halyvourgia vs. komisjon (EKL 1982, lk 593, punktid 9-15), milles tema sõnul Euroopa Kohus leidis, et õigusaktid, mis on vastu võetud ühinemislepingu allkirjastamise ja selle jõustumise vahepealsel ajal, on uute liikmesriikide suhtes õiguslikult siduvad alates nimetatud lepingu jõustumise päevast.

- 21 Lõpuks leiab komisjon, et Poola Vabariigi poolt repliigis esitatud argument, mille kohaselt isegi kui määruse nr 1972/2003 vastu hagi esitamise tähtaeg on möödunud, on hagi igal juhul vastuvõetav selles osas, mis puudutab määrusega nr 735/2004 lisatud tooteid, kujutab endast uut väidet ja on seega vastavalt kodukorra artikli 48 lõikele 2 vastuvõetamatu.
- 22 Poola Vabariik tuletab meelde, et ühinemislepingu artikli 2 lõige 3 sätestab, et ühenduse institutsioonid võivad võtta enne ühinemist vastu meetmed, millele on osutatud nimetatud õigusakti artiklis 41 ja mis jõustuvad alles nimetatud lepingu jõustumise kuupäeval, tingimusel et leping jõustub. See viimane asjaolu eristab määrust nr 1972/2003 teistest enne ühinemist ühenduse institutsioonide poolt vastu võetud õigusaktidest nagu ka see, et nimetatud määruses sisalduvat väljendit „liikmesriigid“ kasutatakse nii vanade kui ka uute liikmesriikide kohta.
- 23 Seadmata kahtluse alla EÜ artiklis 230 kõigi enne uue liikmesriigi ühinemist vastu võetud õigusaktide suhtes kindlaks määratud tähtaega, leiab Poola Vabariik seetõttu, et kuna määrus nr 1972/2003 võeti vastu ühinemisakti alusel ning oli suunatud talle kui liikmesriigile, oli tal õigus esitada hagi kahekuulise tähtaja jooksul alates tema ühinemisest.
- 24 Poola Vabariik viitab sellega seoses, et eespool punktis 20 viidatud kohtuotsused Halyvourgiki ja Helleniki Halyvourgia vs. komisjon ning komisjon vs. Austria ei

puuduta, vastupidi määrusele nr 1972/2003, ühinemisakti alusel vastu võetud õigusakte.

- 25 Veel leiab Poola Vabariik, et kuna määrus nr 1972/2003 on suunatud kõigile Euroopa Liidu liikmesriikidele 1. mai 2004. aasta seisuga, siis peab see vastavalt ühinemisakti II lisa punkti 22 alapunktile 1 olema avaldatud Euroopa Liidu 20 ametlikus keeles. Seega ei lõppenud nimetatud määruse avaldamise menetlus 11. novembril 2003, vaid 1. mail 2004, kuupäeval millal või millest alates on nimetatud määrus 20 ametlikus keeles avaldatud.
- 26 Poola Vabariigi sõnul toetab tema seisukohta ka kohtupraktika, mille kohaselt eeldab ühenduse õigusnormi tõlgendamine keeleversioonide võrdlust, kuna kõik ühenduse õigusaktide keeleversioonid on võrdselt autentsed (Euroopa Kohtu 6. oktoobri 1982. aasta otsus kohtuasjas 283/81: Cilfit jt, EKL 1982, lk 3415, punkt 18). Määrust nr 1972/2003 ei olnud 11. novembril 2003. aastal poola keeles avaldatud ja seega ei olnud võimalik seda õigesti tõlgendada.
- 27 Poola Vabariik väidab samuti, et hagi esitamise tähtaeg hakkab kõigi liikmesriikide suhtes kulgema alates 1. maist 2004 ja mitte ainult nendele liikmesriikidele, kes sellel kuupäeval ühinevad, mis lükkab ümber komisjoni argumendid erinevate hagi esitamise tähtaegade möödumise kohta.
- 28 Lisaks märgib Poola Vabariik, et komisjoni seisukoht tähendab uutele liikmesriikidele, keda määrus nr 1972/2003 eelkõige mõjutab, väiksemat kohtulikku kaitset. Neil peab olema samasugune võimalus kõnealust määrust vaidlustada kui liikmesriigil, kuna nimetatud määrus on neile kui liikmesriikidele suunatud.

- 29 Poola Vabariik väidab, et ta ei saanud enne ühinemist esitada määruse nr 1972/2003 vastu hagi mitteprivilegeeritud isikuna EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel, kuna esiteks on kõnealune määrus üldkohaldatav õigusakt, mitte üksikotsus nimetatud sätte tähenduses, ning teiseks ei puuduta määrus teda otseselt ja isiklikult piirkondlike omavalitsuste poolt esitatud hagide kohta käiva Euroopa Kohtu praktika tähenduses (Euroopa Kohtu 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-452/98: *Nederlandse Antillen vs. nõukogu*, EKL 2001, lk I-8973, ja 10. aprilli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-142/00 P: *komisjon vs. Nederlandse Antillen*, EKL 2003, lk I-3483, punkt 69). Poola Vabariik leiab, et ainult selliseid õigusakte, mis takistavad nimetatud piirkondlikel omavalitsustel täita neile sobival viisil oma ülesandeid, võib pidada neid isiklikult puudutavaks (Esimese Astme Kohtu 15. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas T-288/97: *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia vs. komisjon*, EKL 1999, lk II-1871). Määrus nr 1972/2003 ei piira selliselt tema õigusi.
- 30 Samuti väidab Poola Vabariik, et EÜ artikkel 241 ei anna määruse nr 1972/2003 vastu tõhusat õiguskaitsevahendit, kuna see ei anna iseseisvat kaebeõigust ja sellele saab muul õiguslikul alusel algatatud menetluses viidata ainult täiendavalt. Lisaks on käsitletavad määruse nr 1972/2003 sätted sedavõrd täpsed, et nad ei anna alust üksikasjalikumate rakendusmeetmete kehtestamiseks, mis välistab tuginemise nende kohaldamatusele EÜ artikli 241 alusel. Lisaks ei saa liikmesriik peale EÜ artiklis 230 sätestatud tähtaja möödumist kaitseargumendina seada kahtluse alla ühenduse õigusakti kehtivust menetluses, milles taotletakse liikmesriigi kohustuste rikkumise tuvastamist selle õigusakti üle võtmata jätmise tõttu. Järelikult on komisjoni seisukoha tagajärjeks see, et Poola Vabariigilt võetakse õigus esitada hagi määruse nr 1972/2003 vastu.
- 31 Teise võimalusena väidab Poola Vabariik oma repliigis, et käesolev 28. juunil 2004 esitatud hagi on igal juhul vastuvõetav nende toodete osas, mis on lisatud määrusega nr 735/2004, mis avaldati Euroopa Liidu Teatajas 21. aprillil 2004, kuna ta esitas tühistamishagi määruse nr 1972/2003 vastu, mida on muudetud määrusega nr 735/2004.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 32 EÜ artikli 230 viienda lõigu kohaselt „tuleb [menetlus] algatada kahe kuu jooksul [...] kas meetme avaldamisest [...] või [selle] puudumisel kahe kuu jooksul pärast päeva, mil hageja sellest teada sai”. Nimetatud sätte sõnastusest tuleneb, et aktist teadasaamise kuupäev on hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamise kriteeriumina akti avaldamise ja selle teatavakstegemise kõrval teisejärgulise tähtsusega (Euroopa Kohtu 10. märtsi 1998. aasta otsus kohtuasjas C-122/95: Saksamaa *vs.* nõukogu, EKL 1998, lk I-973, punkt 35).
- 33 Samuti on oluline märkida, et menetlustähtaegu käsitlevate ühenduse eeskirjade jäik kohaldamine vastab õiguskindluse nõudele ning vajadusele hoiduda igasugusest diskrimineerimisest või meelevaldsest kohtlemisest kohtuliku kaitse andmisel (Euroopa Kohtu 5. veebruari 1992. aasta määrus kohtuasjas C-59/91: Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1992, lk I-525, punkt 8; Euroopa Kohtu 15. juuni 1994. aasta otsus kohtuasjas C-137/92 P: komisjon *vs.* BASF jt, EKL 1994, lk I-2555, punkt 40; Euroopa Kohtu 7. mai 1998. aasta määrus kohtuasjas C-239/97: Iirimaa *vs.* komisjon, EKL 1998, lk I-2655, punkt 7, ning 17. mai 2002. aasta määrus kohtuasjas C-406/01: Saksamaa *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2002, lk I-4561, punkt 20). Lisaks vastab menetlustähtaegadest range kinnipidamine hea õigusemõistmise ja menetlusökonoomia nõuetele (Euroopa Kohtu 14. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-310/97 P: komisjon *vs.* AssiDomän Kraft Products jt, EKL 1999, lk I-5363, punkt 61). Lõpuks olgu märgitud, et hilinenud hagi on avaliku korra erand, mille suhtes teeb kohus otsuse omal algatusel (Euroopa Kohtu 5. juuni 1980. aasta otsus kohtuasjas 108/79: Belfiore *vs.* komisjon, EKL 1980, lk 1769, punkt 3).
- 34 Käesoleval juhul avaldati määrus nr 1972/2003 Euroopa Liidu Teatajas 11. novembril 2003. Seega tuleb hagi esitamise tähtaeg arvutada alates sellest kuupäevast.
- 35 Kodukorra artikli 101 lõike 1 punkti a kohaselt „kui päevades, nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaega arvutatakse sündmuse toimumise või toimingute tegemise ajast, ei arvestata selle tähtaja sisse päeva, mil see sündmus toimub või toiming tehakse”. Vastavalt kodukorra artikli 102 lõikele 1 hakkab juhul, kui institutsiooni õigusakti peale hagi esitamiseks ettenähtud tähtaega arvutatakse selle õigusakti avaldamisest, see tähtaeg kulgema artikli 101 lõike 1 punkti a kohaselt alates ajast, mil

on möödunud neliteist päeva õigusakti avaldamise päevast Euroopa Liidu Teatajas. Sellest tuleneb, et käesoleval juhul hakkab hagi esitamise kahe kuu pikkune tähtaeg kulgema 2003. aasta 25. novembri keskööst.

- 36 Lisaks sätestab kodukorra artikli 101 lõike 1 punkt b, et kuudes väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaja viimase kuu päeval, mis kannab sama kuupäeva kui päev, mil toimus sündmus või tehti toiming, millest alates tähtaega arvutatakse. Käesoleva hagi esitamise tähtaeg lõppes seega 25. jaanuari 2004. aasta keskööl.
- 37 Isegi arvestades menetlustähtaegade pikendamist seoses suurte vahemaadega kümne päeva võrra vastavalt kodukorra artikli 102 lõikele 2, lõppes hagi esitamiseks ettenähtud kogutähtaeg 2004. aasta 4. veebruari keskööl.
- 38 Poola Vabariik esitas käesoleva hagi 28. juunil 2004. Järelikult esitati hagi määruse nr 1972/2003 suhtes hilinenult.
- 39 Mitte ükski Poola Vabariigi esitatud argument ei sea seda järeldust kahtluse alla.
- 40 Esiteks, seoses Poola Vabariigi poolt esitatud argumendiga määruse nr 1972/2003 puuduliku avaldamise kohta, kuna see ei olnud avaldatud 20 Euroopa Liidu ametlikus keeles, tuleb märkida, et nõukogu 15. märtsi 1958. aasta (muudetud) määruse nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled

(EÜT 1958, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), artikkel 4 sätestab 11. novembril 2003. aastal kohaldatavas versioonis, et „määrused ja muud üldkohaldatavad dokumendid koostatakse 11 ametlikus keeles.”

- 41 Ühinemislepingu artikkel 1 sätestab, et ühinemisakti sätted, mis moodustavad nimetatud lepingu lahutamatu osa, jõustuvad viimasega samal kuupäeval. Seega ei olnud ühinemisakti II lisa punkti 22 alapunktis 1 sätestatud muudatused keelte kasutamise korras, mis arvavad institutsioonide töökeelte hulka ka uute liikmesriikide keeled, jõus enne kui 1. mail 2004.
- 42 Sellest tuleneb, et komisjon ei olnud 11. novembril 2003 kohustatud määrust nr 1972/2003 poola keeles avaldama ning seda tuleb tõlgendada sellel kuupäeval avaldatud keeleversioonidest lähtuvalt.
- 43 Teiseks, seoses argumendiga, mille kohaselt jõustub määrus nr 1972/2003 ühinemislepinguga samal kuupäeval, milleks on 1. mai 2004, tingimusel et ühinemisleping jõustub, tuleb märkida, et ei tohiks segi ajada kõikide nõutavate avaldamisformaalsuste täitmisega seotud ja hagi esitamise tähtaega käivitavat õigusakti vaidlustatavust ning õigusakti jõustumist, mida võib edasi lükata (vt selle kohta eespool punktis 9 viidatud kohtujuristi M. Poiares Maduro ettepanekut kohtuasjas Poola *vs.* nõukogu, EKL 2007, lk I-8929, I-8962, punkt 23).
- 44 EÜ artikli 230 viies lõik ei sätesta hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamisena õigusakti jõustumise kuupäeva. Kuigi määrus nr 1972/2003 – nagu väitis Poola Vabariik – erineb ülejäänud *acquis communautaire*'ist nii selle rakendamise aja kui ka adressaatide ringi poolest, ei takista see siiski hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamist kõnealuse määruse avaldamisest.

- 45 Kolmandaks, argument, mille kohaselt oli määrus nr 1972/2003 adresseeritud kõigile liikmesriikidele, sealhulgas Poola Vabariigile, ning viimasel peab olema võimalus seda liikmesriigina vaidlustada, tuleb samuti tagasi lükata.
- 46 Esiteks sätestab ühinemisakt ühenduse institutsioonidele konkreetselt võimaluse võtta ühinemislepingu allakirjutamispäeva ja uute liikmesriikide ühinemise kuupäeva vahelisel ajal vastu teatud meetmeid, kuid ei näe ette ajutisi erandeid ühenduse aktide seaduslikkuse kontrolli süsteemist.
- 47 Teiseks tuleb meenutada, et menetlustähtaegu käsitlevaid ühenduse eeskirju tuleb kohaldada järgalt (vt selle kohta Euroopa Kohtu 15. jaanuari 1987. aasta otsus kohtuasjas 152/85: *Misset vs. nõukogu*, EKL 1987, lk 223, punkt 11) ning nendest tuleks erandeid teha vaid täiesti erandlikel asjaoludel, ettenägematute asjaolude või vääramatu jõu juhtudel (Euroopa Kohtu 19. veebruari 2004. aasta määrus kohtuasjas C-369/03 P: *Forum des migrants vs. komisjon*, EKL 2004, lk I-1981, punkt 16). Poola Vabariik ei selgita, mille poolest on kõnealused asjaolud tema suhtes erandlikud ja nõuavad menetlustähtaegade jäiga kohaldamise põhimõttest erandi tegemist, mis kahjustaks õiguskindluse põhimõtet.
- 48 Kolmandaks, kui Poola Vabariigi argumenti tuleb mõista selliselt, et ta leiab, et ta peab hagi esitamise ootama, kuni ta saab liikmesriigiks, siis tuleb märkida, et EÜ artiklis 230 sätestatud hagi esitamise tähtaeg on üldiselt kohaldatav. Nimetatud säte ei nõua, et Poola Vabariik oleks liikmesriik. See hagi esitamise tähtaeg kohaldub igal juhul tema kui juriidilise isiku suhtes.
- 49 Lõpuks tuleb seoses argumendiga õiguse kohta tõhusale kohtulikule kaitsese kõigepealt märkida, et õigust tõhusale kohtulikule kaitsese ei kahjusta mingil määral menetlustäht-

aegu käsitlevate ühenduse eeskirjade jäik kohaldamine, mis vastab õiguskindluse nõudele (eespool punktis 33 viidatud määrus Saksamaa vs. parlament ja nõukogu, punkt 20).

- 50 Lisaks, kuigi on tõsi, et ühenduse kohtule hagi esitamise tingimusi tuleb tõlgendada tõhusa õiguskaitse põhimõttest lähtudes, ei saa see tõlgendus viia erandi tegemiseni asutamislepingus sõnaselgelt ette nähtud tingimusest, ületamata sealjuures ühenduse kohtutele selle lepinguga antud pädevust (Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores vs. nõukogu, EKL 2002, lk I-6677, punkt 44; vt ka analoogia alusel Euroopa Kohtu 28. märtsi 2003. aasta määrus kohtuasjas C-75/02 P: Diputación Foral de Álava jt vs. komisjon, EKL 2003, lk I-2903, punkt 34).
- 51 Lõpuks, kuigi on õige, et ühenduse kohtud on leidnud EÜ artikli 230 teise ja neljanda lõigu tõlgendamisel, et isikutel, kellel puudub tõhus õiguskaitsevahend EÜ artikli 230 esimeses lõigus viidatud õigusaktide vastu, on õigus nimetatud õigusaktide vastu esitada tühistamishagi (vt selle kohta Euroopa Kohtu 23. aprilli 1986. aasta otsus kohtuasjas 294/83: Les Verts, EKL 1986, lk 1339, punkt 23; 7. juuli 1992. aasta otsus kohtuasjas C-295/90: parlament vs. nõukogu, EKL 1992, lk I-4193, ning 16. juuli 1992. aasta otsus kohtuasjas C-65/90: parlament vs. nõukogu, EKL 1992, lk I-4593), ei takistanud asjaolu, et hagi esitamise tähtaeg hakkab kulgema alates määruse nr 1972/2003 avaldamisest, Poola Vabariigil paluda Esimese Astme Kohtul kontrollida nimetatud määruse õiguspärasust. Poola Vabariik sai – vastupidi sellele, mida ta väidab – esitada nimetatud õigusakti vastu hagi EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel.
- 52 Lisaks, kui kolmandad riigid, sealhulgas uued liikmesriigid enne ühinemist, ei saa menetluses osaleda ühenduse süsteemis liikmesriikidele määratud staatuses, on neil selles süsteemis võimalus kohtusse pöörduda juriidilise isiku staatuses (vt selle kohta eespool punktid 43 viidatud kohtujurist M. Poiares Maduro ettepanek kohtuasjas Poola vs. nõukogu, punkt 40).
- 53 Sellist tõlgendust kinnitab kohtupraktika riigisiseste üksuste tühistamishagide esitamise õiguse kohta, mille kohaselt on EÜ artikli 230 neljanda lõigu eesmärk anda piisav kohtulik kaitse kõikidele isikutele, nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele,

ked a ühenduse institutsioonide aktid puudutavad otseselt ja isiklikult. Hagi esitamise õigust tuleb seega tunnustada ainult sellest eesmärgist lähtuvalt ning tühistamismenetlus peab olema avatud kõikidele, kes vastavad ettenähtud objektiivsetele tingimustele, see tähendab, et nad on juriidilised isikud ja vaidlustatud akt puudutab neid isiklikult ja otseselt. Sama lahendus kehtib ka siis, kui hageja on avalik-õiguslik üksus, kes vastab nendele nõuetele (eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia vs. komisjon, punkt 41; vt samuti eespool punktis 43 viidatud kohtujurist M. Poiaras Maduro ettepanek kohtuasjas Poola vs. nõukogu, punkt 41), mis oli ka kohaldatav uute liikmesriikide suhtes enne nende ühinemist Euroopa Liiduga.

- 54 Käesoleval juhul on määrus nr 1972/2003 üldkohaldatav akt ja mitte otsus EÜ artikli 249 tähenduses. Siiski ei välista akti üldkohaldatavus, et see võiks teatud füüsilisi või juriidilisi isikuid otseselt ja isiklikult puudutada (Euroopa Kohtu 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorniu vs. nõukogu, EKL 1994, lk I-1853, punkt 19, ning eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Nederlandse Antillen vs. nõukogu, punkt 55).
- 55 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib selline üldkohaldatav õigusakt nagu määrus puudutada füüsilist või juriidilist isikut isiklikult vaid siis, kui see mõjutab neid teatud neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigest teistest eristavad, ning seeläbi individualiseerib neid analoogiliselt EÜ artikli 249 kohase otsuse adressaadiga (Euroopa Kohtu 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-451/98: Antillean Rice Mills vs. nõukogu, EKL 2001, lk I-8949, punkt 49; eespool punktis 50 viidatud kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores vs. nõukogu, punkt 36; eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus komisjon vs. Nederlandse Antillen, punkt 65).
- 56 Sellega seoses tuleb märkida, et riigisisene üksus on otseselt ja isiklikult ühenduse aktist puudutatud siis, kui viimane takistab tal otseselt teostada oma pädevust enda äranägemisel (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 30. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas T-214/95: Vlaams Gewest vs. komisjon, EKL 1998, lk II-717, punkt 29, ning eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia vs. komisjon, punkt 31).

- 57 Seda tuleb kohaldada ka uutele liikmesriikidele enne nende ühinemist Euroopa Liiduga, kui on tegemist ühenduse aktidega, mis on vastu võetud peale ühinemislepingu allkirjutamist.
- 58 Niisiis on vaja märkida, et määruse nr 1972/2003 sätted panevad Poola Vabariigile erinevaid kohustusi ning mõjutavad seega otseselt tema pädevuse teostamist.
- 59 Poola Vabariik on eelkõige kohustatud määruse nr 1972/2003 artikli 4 alusel viivitamatult läbi viima 1. mai 2004. aasta seisuga olemasolevate teatavate põllumajandustoodete varude inventuuri ning nõudma vabas ringluses olevate toodete ülemääraste varude omanikelt maksu tasumist, mis vastab nimetatud kuupäeval kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksu määrale.
- 60 Lisaks kohustab määruse nr 1972/2003 artikkel 3 Poola Vabariiki maksustama vabasse ringlusesse lubamise päeval kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksuga nimetatud määruse artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes loetletud tooted, mis on enne 1. mail 2004 olnud tema territooriumil vabas ringluses ja mis on 1. mail 2004 laienenud ühenduses ajutiselt ladustatud või hõlmatud nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikli 4 lõike 15 punktis b ja lõike 16 punktides b–g nimetatud tollirežiimi või -protseduuriga või mida transporditakse pärast nendega seotud tolliformaalsuste täitmist laienenud ühenduses.
- 61 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et enne kui Poola Vabariik sai liikmesriigi staatuse, oli ta juba otseselt ja isiklikult määrusest nr 1972/2003 puudutatud ning oleks EÜ artikli 230 neljanda lõigu alusel saanud selle määruse vastu tühistamishagi esitada.

- 62 Eeltoodust tuleneb, et hagi esitamise tähtaja jäik kohaldamine, mis hakkas kulgema määruse nr 1972/2003 avaldamisest, ei takistanud käesoleval juhul Poola Vabariigil taotleda oma õiguste kaitset ega kasutada oma õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 63 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et määruse nr 1972/2003 osas on hagi esitatud hilinenult ja tuleb seega vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.
- 64 Sellest nähtuvalt tuleb uurida Poola Vabariigi poolt teise võimalusena esitatud argumenti, mille kohaselt on käesolev hagi, mis on esitatud 28. juunil 2004, igal juhul vastuvõetav selles osas, mis puudutab tooteid, mis on lisatud määrusega nr 735/2004, mis on Euroopa Liidu Teatajas avaldatud 21. aprillil 2004.
- 65 Esiteks tuleb meenutada, et määrus nr 735/2004 lisas eelkõige Poola Vabariigi jaoks toodete loetellu, mille suhtes kohaldatakse määruses nr 1972/2003 sätestatud meetmed, seitse toodet, mille suhtes varem sellised meetmeid ei kohaldatud (vt eespool punkt 6).
- 66 Poola Vabariik esitas käesoleva hagi eelkõige määrusega nr 735/2004 muudetud määruse nr 1972/2003 vastu. Sellest tuleneb, et Poola Vabariik vaidlustas hagi esitamise ajal selle, et määrusega nr 735/2004 lisatud seitsme toote suhtes kohaldatakse samasid meetmeid kui need, mida esialgu kohaldati määrusega nr 1972/2003 muude toodete suhtes.
- 67 Seega tuleb tagasi lükata komisjoni väide, mille kohaselt esitas Poola Vabariik oma argumendi teise võimalusena alles repliigi käigus ja see kujutab endast uut väidet, mis on vastavalt kodukorra artikli 48 lõike 2 esimesele lõigule keelatud.

- 68 Kuigi tagasilükatud vastuvõetamatuse väide on ainus argument, mille komisjon esitas hagi vastuvõetavusele selles osas, mis puudutab kõnesolevate meetmete kohaldamist määrusega nr 735/2004 lisatud toodete suhtes, tuleb siiski vastuvõetavuse küsimust sisuliselt uurida, kuna – nagu on märgitud eespool punktis 33 – hagi hilinenult esitamine on üks avaliku korra erand, mille suhtes teeb kohus otsuse omal algatusel.
- 69 Seega kuna Poola Vabariik ei vaidlusta antud juhul nende seitsme toote, mille suhtes kohaldatakse määruses nr 1972/2003 sätestatud meetmeid, loetellu lisamist kui sellist, vaid nimetatud meetmete seaduslikkust, siis on oluline uurida, kas käesolevat hagi ei peaks määrusega nr 735/2004 lisatud toodete osas käsitlema vastuvõetamatuna, kuna nimetatud väitega ei sea Poola Vabariik õigupoolest mitte kahtluse alla selle määrusega tehtud muudatuste seaduslikkust, vaid algselt teiste toodete suhtes määrusega nr 1972/2003 kehtestatud meetmete seaduslikkuse, eirates selle määrusega seotud hagi aegumise tähtaega.
- 70 Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi sellise õigusakti lõplikkus, mida ei ole tähtaja jooksul vaidlustatud, ei puuduta üksnes seda akti ennast, vaid ka kõiki hilisemaid, puhtalt kinnitava loomuga akte, on selline lahendus põhjendatud õiguskindluse tagamise vajadusega ning kehtib nii üksikaktide kui ka õigustloovate aktide – nagu määruse – kohta, siis juhul, kui määruse sätet muudetakse, tekib taas võimalus esitada hagi, ja mitte üksnes selle sätte vaid ka kõigi teiste sätete peale, mis isegi vaatamata sellele, et neid ei ole muudetud, moodustavad kõnealuse sättega ühe terviku (vt selle kohta Euroopa Kohtu 18. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-299/05: komisjon *vs.* parlament ja nõukogu, EKL 2007, lk I-8695, punktid 29 ja 30).
- 71 Niisiis moodustab ühenduse õigusakt, mille alusel tooted loetellu on lisatud, terviku teise ühenduse õigusakti sätetega, mis sätestavad meetmed, mida nimetatud loetelus

olevate toodete suhtes kohaldatakse, kuna vastasel juhul oleks õigusakt, mille kohaselt on tooted loetellu lisatud, ilma igasuguse õigusmõjuta.

- 72 Lisaks tuleb rõhutada, et juhul kui isik, kellel on õigus esitada hagi ühenduse õigusakti vastu, mille kohaselt kohaldatakse loetelus olevate toodete suhtes teatud meetmeid, jätab selle nõutud tähtaja jooksul esitamata, ei takista see asjaolu tal hagi raames, mis on esitatud õigusakti vastu, mille kohaselt on tooted loetellu lisatud, osutada nende meetmete õigusvastasusele, mida lisatud toodete suhtes edaspidi kohaldatakse. Sellised meetmed kujutavad endast uusi meetmeid nende toodete suhtes, mis on järgmise vastuvõetud õigusaktiga sinna loetellu lisatud. Seega ei saa järgmist vastuvõetud õigusakti pidada vaid nimetatud meetmete suhtes kinnitava loomuga õigusaktiks.
- 73 Seega tuleb asuda seisukohale, et käesolev hagi on vastuvõetav, kui seda tõlgendada kui määruse nr 735/2004 tühistamise nõuet, kuna Poola Vabariigi puhul kohaldatakse selle määruse alusel lisatud seitsmele tootele samasid meetmeid, mida algselt kohaldati teiste toodete suhtes määruse nr 1972/2003 alusel, (edaspidi „vaidlusalused meetmed”) ning mille kohaldamist peab Poola Vabariik seitsme lisatud toote suhtes õigusvastaseks. Sellest lähtudes tuleb tõlgendada ka Poola Vabariigi väiteid ja argumente määruse nr 1972/2003 vaidlustatud sätete osas.

Sisulised küsimused

- 74 Sisuliselt on käesolev hagi jagatud neljaks osaks.
- 75 Hagi esimeses osas esitab Poola Vabariik viis väidet, millega ta põhjendab oma nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse Poola Vabariigi puhul seitsme lisatud toote suhtes määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmeid,

kuna ta leiab, et selle kohaldamine kõne all olevate toodete suhtes on õigusvastane. Esimene väide tugineb kaupade vaba liikumise põhimõtte rikkumisele. Teine väide tugineb komisjoni pädevuse puudumisele nimetatud meetmete vastuvõtmisel ning ühinemisakti artiklite 22 ja 41 rikkumisele. Kolmas väide tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele. Neljas väide tugineb põhjenduse puudumisele või ebapiisavusele. Viimasena tugineb viies väide õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele.

76 Hagi teises osas esitab Poola Vabariik kaks väidet, millega ta põhjendab oma nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse Poola Vabariigi puhul seitsme lisatud toote suhtes määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 osutatud meetet, kuna ta leiab, et selle kohaldamine kõne all olevate toodete suhtes on õigusvastane. Esimene väide tugineb ühinemisakti artikli 41 ning proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisele. Teine väide tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele.

77 Hagi kolmandas osas esitab Poola Vabariik üheainsa väite, millega ta põhjendab oma nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt see lisab Poola Vabariigi puhul seitse toodet määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete loetellu, kuna ta leiab, et seda on muudetud ühinemisakti artiklit 41 ja proportsionaalsuse põhimõtet rikkudes.

78 Viimaseks esitab Poola Vabariik hagi neljandas osas üheainsa väite, millega ta põhjendab oma nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse Poola Vabariigi puhul lisatud seitsme toote suhtes kõiki vaidlusluseid meetmeid, kuna ta leiab, et nende kohaldamine kõne all olevate toodete suhtes on õigusvastane. Ainus väide tugineb võimu kuritarvitamisele.

79 Kõigepealt tuleb uurida Poola Vabariigi poolt hagi teises osas esitatud väiteid ning hiljem neid, mis on esitatud kolmandas, esimeses ja neljandas hagi osas.

Hagi teine osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse lisatud seitsme toote suhtes määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 osutatud meetmeid

80 Määruse nr 1972/2003 põhjendusest 1 tuleneb, et selleks, et vältida põllumajanduse ühist turukorraldust mõjutavate kaubandushäirete ohtu, mis tuleneb kümne uue riigi ühinemisest Euroopa Liiduga 1. mail 2004, tuleks vastu võtta üleminekumeetmed. Samamoodi on nimetatud määruse põhjenduses 3 märgitud, et sellised turukorraldust mõjutada võivad kaubandushäired hõlmavad sageli tooteid, millega kaubeldakse laienemist silmas pidades kunstlikult, ning need tooted ei kuulu asjaomase riigi tavapärase varude hulka, kuid ülemäärased varud võivad samuti tuleneda kodumaisest toodangust. Lõpuks on täpsustatud, et seetõttu tuleks sätestada, et uute liikmesriikide ülemäärased varud maksustatakse.

81 Määruse nr 1972/2003 artikkel 4 kehtestab nimetatud maksustamise. Nimetatud artikli lõike 1 ja 2 koostoimest tuleneb, et ilma ühinemisakti IV lisa punkti 4 kohaldamist piiramata ja juhul, kui siseriiklikul tasandil ei kohaldata rangemaid õigusakte, nõuavad uued liikmesriigid 1. mail 2004 vabas ringluses olevate toodete ülemääraste varude omanikelt maksu tasumist, kusjuures varud kujutavad endast eelkõige nii uutesse liikmesriikidesse imporditud tooteid kui ka nendest liikmesriikidest pärit tooteid, mille number ületab nende omanike tavalised varud, võttes arvesse eelkõige ühinemisele eelnevate aastate varude keskmist.

82 Samuti tuleb märkida, et ühinemisakti IV lisa punkt 4 sätestab seoses põllumajandusega:

„1. Ühendus võtab üle uute liikmesriikide poolt ühinemiskuupäeval hoitavad ja nende turutoetuspoliitikast tulenevad riigivarud hinnaga, mis tuleneb nõukogu määruse (EMÜ) nr 1883/78[...] (millega kehtestatakse üldeeskirjad sekkumise finantseerimiseks Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastust) artikli 8 kohaldamisest. Nimetatud varud võetakse üle ainult tingimusel, et riiklik sekkumine kõnesolevate toodete puhul on ette nähtud ühenduse eeskirjadega ja varud vastavad ühenduse sekkumiskoostule.

2. Toodete era- ja riigivarud, mis on ühinemiskuupäeval uute liikmesriikide territooriumil vabas ringluses ja ületavad koguse, mida võidakas käsitleda kui normaalset ülekandevaru, tuleb likvideerida uute liikmesriikide kulul.

Normaalse ülekandevaru mõiste määratletakse iga toote suhtes vastavalt kriteeriumidele ja eesmärkidele, mis on iseloomulikud igale ühisele turukorraldusele.

3. Lõikes 1 osutatud varud arvatakse maha kogusest, mis ületab normaalse ülekandevaru.

[...]”.

- 83 Sellest nähtub, et uutel liikmesriikidel on nendest sätetest tulenevalt kohustus likvideerida omal kulul nende territooriumil olevad teatud põllumajandustoodete ülemäärased varud ning nimetatud varud maksustada.
- 84 Määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõige 3 sätestab, et lõikes 1 nimetatud maksu määr (edaspidi „vaidlusalune maks”) määratakse kindlaks 1. mail 2004 kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksu määra põhjal ning kogutud maksust saadav tulu läheb uue liikmesriigi riigieelarvesse.

Esimene väide, mis tugineb ühinemisakti artikli 41 ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisele

– Poolte argumendid

- 85 Poola Vabariik möönab, et kuna komisjon kasutab ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas oma pädevusi teostades ulatuslikku kaalutusõigust, siis võib sellises valdkonnas võetud meetme õiguspärasust mõjutada vaid selle meetme ilmselge ebasobivus võrreldes pädevate institutsioonide püstitatud eesmärgiga. Poola Vabariik tuletab siiski meelde, et tulenevalt proportsionaalsuse põhimõttest ei tohi ühenduse institutsioonide tegevus ületada seda, mis on kindlaksmääratud eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ja peab kasutama võimalikult vähe piiravaid meetmeid, mis on selle eesmärgi saavutamiseks sobilikud.
- 86 Poola Vabariik väidab, et kõne all olevate toodete ülemääraste varude omanikele määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikega 3 pandud maksud on võrdsed sellel kuupäeval kohaldatavate *erga omnes* imporditollimaksudega, see tähendab tasemel, mis ületas 30. aprillil 2004 jõus olnud erinevuse ühenduse ja Poola imporditollimaksude vahel. See

ei ole võrreldes määruse nr 1972/2003 põhjenduses 3 kindlaks määratud eesmärgiga, milleks on spekulatiivsete tehingute takistamine, ilmselgelt sobilik.

- 87 Sellise eesmärgi olemasolu kinnitab asjaolu, et ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu alusel võetud üleminekumeetmed peavad hoidma ära ühenduse ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevustest tulenevad põhjendamatud eelised. Järelikult on rikutud ka nimetatud artiklit.
- 88 Poola Vabariik möönab niisiis, et asjaolu, et enne 30. aprilli 2004 kehtisid uutes liikmesriikides teatud põllumajandustoodete suhtes siseriiklikud imporditollimaksud, mis olid madalamad kui ühenduse maksud, võis julgustada ettevõtjaid neid tooteid uutesse liikmesriikidesse importima eesmärgiga need peale ühinemist ühisturul maha müüa. Poola Vabariik möönab ka, et komisjon võib võtta meetmeid, mille eesmärk on takistada või neutraliseerida põllumajandustoodete varude soetamist. Ometi on ainus sobilik ja proportsionaalne meede selle riski ärahoidmiseks kehtestada maks, mille määr on kindlaks määratud ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevuse alusel 30. aprillil 2004.
- 89 Poola Vabariigi sõnul toetab tema seisukohta ka kohtupraktika. Sellega seoses viitab ta Euroopa Kohtu 15. jaanuari 2002. aasta otsusele kohtuasjas C-179/00: Weidacher (EKL 2002, lk I-501), mis käsitleb komisjoni 19. detsembri 1994. aasta määruse (EÜ) nr 3108/94 põllumajandustoodetega kauplemist puudutavate üleminekumeetmete kohta, mida tuleb võtta Austria, Soome ja Rootsi ühinemise tõttu (EÜT L 328, lk 42), artikli 4 lõike 3 seaduslikkust. See säte määrab kindlaks käesolevas asjas kohaldatava maksuga analoogilise maksumäära, mida kohaldati erinevuste korral ühenduse tollimaksu ja uute liikmesriikide tollimaksude vahel 31. detsembril 1994. Poola Vabariik märgib, et selles kontekstis kinnitas Euroopa Kohus, et kõne all oleva ülemääraste varude erimaksustamise kaudu soovib komisjon eelkõige lihtsustada uute liikmesriikide üleminekut turgude ühisele korraldusele, kuna sellise maksustamise eesmärk on esiteks takistada varude soetamist spekulatiivsetel eesmärkidel ning teiseks neutraliseerida majanduslikud eelised, mis oleksid ettevõtjatel, kes on ülemäärased varud soetunud madala hinnaga (kohtuotsuse punkt 22).

- 90 Euroopa Kohtu seisukohta kinnitab kohtujurist J. Mischo arvamus, mille ta esitas oma ettepanekus eespool punktis 89 viidatud kohtuasjas Weidacher (EKL 2002, lk I-505, I-524), et kõne all olev maksustamine ei riku proportsionaalsuse põhimõtet, kuna selle eesmärk on ainult kaotada põhjendamatud eelised ilma varude omanikku karistamata (kohtuotsuse punkt 58).
- 91 Käesoleval juhul ei ole vaidlusalust maksu kehtestatud selleks, et panna loobuma „spekulatiivsest tootmisest”. Esiteks on spekulatsiooni idee lahutamatu seotud kaubandusega, mitte tootmisega, ja kindlasti mitte põllumajandusliku tootmisega, mille tsükkel on pikk ja sõltub paljudest objektiivsetest teguritest. Teiseks, kuna põllumajandusliku tootmise tsükkel on pikk, oleks võimalik spekulatiivne tootmine ilmnenud 2003. aasta tootmishooaja jooksul või eelnevate aastate jooksul. Viimaseks, kui mõnda, et eksisteerib spekulatiivne tootmine ja on võimalus seda perioodil 11. novembrist 2003 kuni 1. maini 2004 takistada, siis oleks selle eesmärgi saavutamiseks piisanud tasakaalustavate tollimaksude kehtestamisest.
- 92 Komisjon vaidleb nendele Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

- 93 Käesoleva väitega esitab Poola Vabariik sisuliselt kaks argumenti. Esiteks märgib ta, et kõnealuste 1. mail 2004 vabas ringluses olnud toodete ülemääraste varude omanikele määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 3 kohaselt maksu kehtestamine ületab 30. aprillil 2004 kehtiva ühenduse imporditollimaksu ja Poola imporditollimaksu vahe ning on võrreldes püstitatud eesmärgiga, milleks on takistada spekulatiivseid tehinguid, ilmselgelt ebasobiv. Järelikult on komisjon rikkunud proportsionaalsuse põhimõtet.

94 Teiseks väidab Poola Vabariik, et ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu alusel võetud üleminekumeetmed peaksid ära hoidma ainult ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude vahelisest erinevusest tulenevad põhjendamatud eelised ning seetõttu on samuti rikutud nimetatud artiklit.

95 Esmalt tuleb uurida Poola Vabariigi teist argumenti.

96 Sellega seoses on oluline meenutada, et määrus nr 1972/2003 on vastu võetud eelkõige ühinemislepingu artikli 2 lõike 3 ja ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu alusel.

97 Ühinemislepingu artikli 2 lõige 3 sätestab:

„Olenemata lõikest 2 võivad liidu institutsioonid võtta enne ühinemist vastu meetmed, millele on osutatud ühinemisakti [artiklis 41 ning] selle akti III-XIV lisas [...]. Need meetmed jõustuvad alles [ühinemislepingu] jõustumise kuupäeval, tingimusel et leping jõustub.”

98 Ühinemisakti artikli 41 esimene lõik sätestab:

„Kui on vaja üleminekumeetmeid, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut praeguselt korralt ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale vastavalt [ühinemisaktis] sätestatud tingimustele, võtab need meetmed vastu komisjon, järgides menetlust, millele on osutatud suhkrosektori turgude ühist korraldust käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1260/2001[...] artikli 42 lõikes 2 [(ELT L 178,

lk 1; ELT eriväljaanne 03/33, lk 17)] või vajadusel kooskõlas vastavate artiklitega muudes põllumajanduse ühist turukorraldust käsitlevates määrustes või järgides kohaldavates õigusaktides kindlaksmääratud komiteemenetlust. Käesolevas artiklis osutatud üleminekumeetmeid võidakse võtta ja kohaldada kolme ühinemisjärgse aasta jooksul [...].”

- 99 Tuleb märkida, et ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu sõnastus on väga sarnane akti Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (EÜT 1994, C 41, lk 21) (muudetud kujul) artikli 149 lõikega 1. Niisiis, peale Euroopa Liidu laienemist aastal 1995 võttis Euroopa Kohus seisukoha küsimuses, kas uutes liikmesriikides olevate teatud põllumajandustoodete ülemääraste varude maksu saab käsitleda kui meetet, mille eesmärk on hõlbustada nimetatud liikmesriikides kehtivalt korralt üleminekut nimetatud artikli 149 lõike 1 alusel ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale. Euroopa Kohus leidis, et kõne all oleva maksustamise eesmärk on hõlbustada sellist üleminekut, kuna esiteks takistab see toodete soetamist spekulatiivsetel eesmärkidel ja teiseks neutraliseerib see nende ettevõtjate, kes on madala hinnaga ülemäärased varud soetanud, majanduslikud eelised (eespool punktis 89 viidatud kohtuotsus Weidacher, punkt 22).
- 100 Peale selle leidis Euroopa Kohus, et ülemääraste varude maksustamine võimaldab kergendada uutel liikmesriikidel lasuvat varude omal kulul kõrvaldamise kohustust, mis on sätestatud akti Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (muudetud kujul) artikli 145 lõikes 2 (eespool punkti 89 viidatud kohtuotsus Weidacher, punkt 23). Selle sätte sõnastus on väga sarnane ühinemisakti IV lisa punkti 4 alapunkti 2 sõnastusega.
- 101 Sellest tuleneb analoogia alusel esiteks, et nii spekulatiivsetel eesmärkidel toodete soetamise takistamine kui ka selliste majanduslike eeliste neutraliseerimine, mis oleksid

ettevõtjatel, kes on ülemäärased varud soetunud madala hinnaga, õigustab komisjoni võtma ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu alusel meetmeid, ning teiseks tuleb ülemääraste varude suhtes maksu kehtestamist käsitleda sellisena, et selle eesmärk on lihtsustada uute liikmesriikide üleminekut turgude ühisele korraldusele, kuna see kergendab ühinemisakti lisa IV punkti 4 alapunktist 2 tulenevat uute liikmesriikide kohustust sellised varud omal kulul kõrvaldada.

102 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et ühinemisakti artikli 41 esimene lõik võimaldab komisjonil panna uutele liikmesriikidele kohustuse maksustada nende territooriumil asuvad kõne all olevate toodete ülemäärased varud.

103 Selles staadiumis tuleb täpsustada, et Poola Vabariigi poolt esitatud argument, mille kohaselt rikub vaidlusalune maks eespool viidatud sätet, kuna viimane lubab ära hoida ainult selliseid eeliseid, mis tulenevad ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevusest, kujutab endast kriitikat vaidlusaluse maksu määra suhtes, mitte selle maksu enda kehtestamise suhtes. Sellist tõlgendust kinnitab asjaolu, et Poola Vabariik viitas ainult määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 3 õigusvastasusele, mis käsitleb vaidlusaluse maksu määra, ja mitte nimetatud määruse artikli 4 lõigete 1 ja 2 õigusvastasusele, mis käsitlevad just vaidlusaluse maksu loomist ning ülemääraste varude arvutamise meetodit. Ühinemisakti artiklit 41 käsitlev Poola Vabariigi argument ei ole selliselt tõlgendatuna siiski iseseisev argument, vaid seda tuleb pidada osaks esimesest argumendist, mille kohaselt ei ole vaidlusalune maks proportsionaalne.

104 Mis puudutab seda argumenti, siis tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kuulub proportsionaalsuse põhimõtte ühenduse õiguse üldpõhimõtete hulka. Selleks et tõendada, et ühenduse õiguse säte on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, tuleb kontrollida, kas kasutatavad vahendid, mille kaudu seda sätet rakendatakse, on kohased taotletava eesmärgi saavutamiseks ning kas need vahendid ei lähe kaugemale kui eesmärgi saavutamiseks vajalik (Euroopa Kohtu 18. märtsi 1987. aasta otsus kohtuasjas 56/86: Société pour l'exportation des sucres, EKL 1987, lk 1423, punkt 28, ja 30. juuni 1987. aasta otsus kohtuasjas 47/86: Roquette Frères, EKL 1987, lk 2889, punkt 19).

- 105 Selle põhimõtte kohaselt on ettevõtjatele finantskohustusi kehtestavate meetmete õiguspärasus allutatud tingimusele, et need meetmed oleksid asjakohased ja vajalikud kõnealuse määrusega õiguspäraselt taotletavate eesmärkide saavutamiseks, arvestades, et juhul, kui on võimalik valida mitme asjakohase meetme vahel, tuleb võtta kõige vähem koormav meede ning hoolitseda selle eest, et kehtestatud kohustused ei oleks taotletud eesmärkidega võrreldes liiga suured (Euroopa Kohtu 26. juuni 1990. aasta otsus kohtuasjas C-8/89: Zardi, EKL 1990, lk I-2515, punkt 10).
- 106 Igal juhul tuleb täpsustada, et kuna komisjonil on ulatuslik kaalutusõigus, kui ta teostab volitusi, mis nõukogu või ühinemisakti autorid on talle ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas andnud nende poolt kehtestatud eeskirjade rakendamiseks, siis saab sellises valdkonnas võetud meetme õiguspärasust mõjutada vaid selle meetme ilmselge ebasobivus võrreldes pädevate institutsioonide püstitatud eesmärgiga (vt eespool punktis 89 viidatud kohtuotsus Weidacher, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 107 On oluline märkida, et ka Poola Vabariik ise möönab, et komisjon võib võtta meetmeid, mille eesmärk on takistada põllumajandustoodete ülemääraste varude soetamist. Siiski väidab ta, et proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peavad need meetmed olema hädavajalikud selleks, et ära hoida 1. mai 2004. aasta Euroopa Liidu laienemisest tulenevaid spekulatiivseid tehinguid, ning leiab, et on piisav, kui kehtestada maks, mille määr on kindlaks määratud ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevuse alusel.
- 108 Poola Vabariik viitab oma seisukoha toetuseks eespool punktis 89 viidatud kohtuotsusele Weidacher. See otsus kinnitas kohtujurist J. Mischo arvamust, mille ta esitas oma eespool punktis 90 viidatud ettepanekus selle kohtuasja kohta ning mille kohaselt ei riku kõne all olev maksustamine proportsionaalsuse põhimõtet, kuna selle eesmärk on ainult kaotada põhjendamatud eelised ilma varude omanikku karistamata (punkt 58).

- 109 Tuleb märkida, et erinevalt vaidlusaluse maksu kohta sätestatust vastas eespool punktis 89 viidatud kohtuotsuses Weidacher kõne all oleva maksu määr sel ajal kehtiva ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevusele. Seetõttu võis kohtujurist J. Mischo piirduda arvamusega, et selle maksu eesmärk on kaotada nende liikmesriikide ettevõtjate huvi spekulierida 1995. aasta Euroopa Liidu laienemist silmas pidades, ostes enne laienemise kuupäeva ühenduse imporditollimaksust madalama imporditollimaksuga põllumajandustooteid ning hiljem need laienenud ühenduses maha müües.
- 110 Siiski ei määra eelnev ära seda, kas ka kõrgemat maksumäära võib pidada taotletava eesmärgiga proportsionaalseks.
- 111 Sellega seoses on oluline märkida, et vastupidi sellele, mida väidab Poola Vabariik, ei ole eesmärk, mida komisjon vaidlusaluse maksuga taotleb, ainult ära hoida kõne all olevate toodete varude soetamist spekulatiivsetel eesmärkidel, vaid lihtsalt takistada ülemääraste varude soetamist, see tähendab varude, mis ei kuulu uute liikmesriikide tavapärase reservi hulka. See tuleneb selgelt määruse nr 1972/2003 põhjendusest 3. Lisaks sellele märgib see põhjendus, et isegi kui turukorraldust mõjutada võivad kaubandushäired hõlmavad sageli tooteid, millega kaubeldakse laienemist silmas pidades kunstlikult, siis võivad ülemäärased varud, mille vastu püütakse määruses nr 1972/2003 sätestatud meetmetega võidelda, samuti tuleneda kodumaisest toodangust.
- 112 Samuti tuleb uurida, kas komisjoni lähenemine on sidus selle käsitlusega, mis ühinemisakti autoritel on seoses ülemääraste varudega, mille uued liikmesriigid peavad omal kulul likvideerima. Lisaks nähtub ühinemisakti IV lisa punkti 4 alapunktidest 1 ja 2 selgelt, et kodumaisest toodangust tulenevate ülemääraste varude olemasolu uutes liikmesriikides on ühist põllumajanduskorraldust takistav tegur. Ühinemisakti autorid ei ole mingil viisil piiranud eespool nimetatud kohustust vaid kaubandusest tulenevatele varudele.

- 113 Eeltoodu põhjal tuleb analüüsida, kas Poola Vabariik on suutnud tõendada, et vaidlusaluse maksu määra kindlaksmääramine 1. mail 2004 kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksu alusel ületab ilmselgelt selle, mis on vajalik ükskõik mis allikast pärit ülemääraste varude soetamise vältimiseks.
- 114 Esiteks väidab Poola Vabariik sellega seoses, et maks, mille määr on kindlaks määratud ühenduse imporditollimaksu ja uute liikmesriikide imporditollimaksude erinevuse alusel 30. aprillil 2004, on piisav selleks, et vältida ülemääraste varude soetamise riski. Isegi kui selline maks on otstarbekas selleks, et takistada impordist tulenevate ülemääraste varude soetamist, ei ole siiski ilmselge, et ta on piisav selleks, et ära hoida kodumaisest toodangust tulenevate ülemääraste laovarude soetamist.
- 115 Kui kõne all olevate toodete suhtes kehtis Poolas enne 1. maid 2004 impordimaks, mis oli ühenduse imporditollimaksuga võrdne või sellest suurem imporditollimaks või kui nende hinna vahe Poolas ja ühenduses oli selline, et ühenduse ja Poola tollimaksu erinevusele vastav maks ei oleks suutnud seda kompenseerida, siis – nagu möönis ka Poola Vabariik ise kohtuistungil – ei oleks vaidlusaluse maksu määra kindlaksmääramisel vastava maksu erinevuse alusel kodumaisest toodangust tuleneva ülemääraste varu suhtes mitte mingit pidurdavat mõju. Uute liikmesriikide ettevõtjad oleks võinud 1. mai 2004. aasta Euroopa Liidu laienemist silmas pidades soetada sellised varud eelkõige siis, kui enne seda kuupäeva oleks kõne all olevate kaupade hind ühenduses olnud palju kõrgem kui Poolas või kui nende toodete tootmise suhtes oleks ühenduses kehtinud ühise põllumajanduspoliitika raames kehtestatud piirangud, mille eesmärk oleks olnud tootmiskoguse kindlaksmääramine.
- 116 Sellised kodumaisest toodangust tulenevad ülemäärased varud, mille kohta ei ole kehtestatud ühtegi maksu, võivad alates 1. maist 2004 häirida ühenduse turu toimimist. Lisaks on Poola Vabariik kohustatud tulenevalt ühinemisakti IV lisa punktist 4 kõne all olevad varud likvideerima ning seetõttu juhul, kui kõne all olevate toodete ülemääraste varude kohta ei kehtiks vaidlusalust maksu, ei oleks Poola ettevõtjad paremas

olukorras, kuna Poola Vabariik kaotaks seeläbi nimetatud maksust saadavad tulud ja peaks nende ülemääraste varude likvideerimist ise finantseerima.

- 117 Teiseks väidab Poola Vabariik samuti, et kõne all olevate toodete ülemääraste varude soetamine tulenevalt kodumaisest toodangust ei ole võimalik, kuna nende toodete tootmise tsükkel on pikk ning ei oleks olnud võimalik kuue kuu jooksul alates määruse nr 735/2004 vastu võtmisest kuni ühinemiskuupäevani toota rohkem selleks, et soetada ülemääraseid varusid.
- 118 Ilma et oleks vaja selgusele jõuda, kas see viimane kinnitus on põhjendatud, tuleb siiski märkida, et Poola Vabariik ei ole tõendanud, et ülemääraseid varusid ei oleks olnud võimalik soetada enne määruse nr 735/2004 vastuvõtmist. Mis puudutab põllumajandustooteid, mille hind uutes liikmesriikides on madalam kui ühenduses, siis on neis liikmesriikides asuvatel ettevõtjatel ilmne huvi alates kuupäevast, millest nad peavad tõenäoliseks, et 1. mail 2004 leiab aset laienemine, ning mis võib selguda juba eelneval põllumajandusaastal või varem, piirata oma müüki oma päritoluliikmesriigis, et soetada reserve, mille nad saaksid hiljem laienenud ühenduses turule lasta.
- 119 Eespool viidatud ettevõtjatel on samuti huvi suunata oma tegevus nendele toodetele, mille puhul hinnaerinevus on kõige suurem ning mida on kõige kergem ladustada, mitte neile kõne all olevatele toodetele, mille hind siseriiklikult ja ühenduses on sarnane. See võib võimaliku tootmisvõimsuse suurenemise tõttu enne laienemist tuua kaasa kõne all olevate toodete ebatavaliselt suured varud.
- 120 Lõpuks tuleb märkida, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõige 2 jätab uutele liikmesriikidele teatava kaalutlusõiguse, mis lubab neil juhul, kui liikmesriigid teevad kindlaks, et nende territooriumil asuvad kõne all olevate toodete varud on tekkinud

tegevuse tulemusena, mis harjumispärasest turukäitumisest tulenevalt on põhjendatud, määrata, et need tooted ei ole „ülemäärased varud”. See lubab neil piirata maksustamist nende varude omanike suhtes ainult sellistele juhtudele, kus omanike soetatud varud kujutavad endast riski, et turgude toimimist häiritakse, ning kindlustab määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 osutatud meetmete proportsionaalsuse taotletava eesmärgiga.

- 121 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et Poola Vabariik pole suutnud tõendada, et vaidlusaluse maksumäära kindlaksmääramine 1. mail 2004 kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksu alusel on võrreldes taotletava eesmärgiga ilmselgelt ebasobiv ja ebaproportsionaalne. Seetõttu tuleb käesolev väide tagasi lükata.

Teine väide, mis tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele

– Poolte argumendid

- 122 Poola Vabariik rõhutab, et Euroopa Liidu laienemise ajal aastal 1995 koheldi uusi liikmesriike teisiti kui käesoleval juhul. Ta märgib, et vastupidi sel ajal võetud üleminekumeetmetele ületab vaidlusaluse maksu määr, mida kohaldatakse 1. mail 2004 vabas ringluses olevate kõnealuste toodete ülemääraste varude omanike suhtes, erinevuse 30. aprillil 2004 kehtiva ühenduse ja Poola tollimaksu vahel. Seetõttu leiab ta, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 sätestatud meetmed on võetud mittediskrimineerimise põhimõtet rikkudes.

123 Lisaks leiab Poola Vabariik, et maksu kehtestamine, mille eesmärk on kõrvaldada uute liikmesriikide ettevõtjate põhjendamatud eelised, mis võivad tuleneda ülemääraste varude olemisest, ja seada need ettevõtjad sarnasesse olukorda nende ettevõtjatega, kes on ühenduses asutatud enne 1. maid 2004, õigustaks nende ettevõtjate erinevat kohtlemist. Selline oli olukord eespool punktis 89 viidatud kohtuotsuses Weidacher. Vaidlusalune maks asetab vastupidi Poola ettevõtjad põhjendamatult halvemasse olukorda kui enne 1. maid 2004 ühenduses registreeritud ettevõtjad.

124 Poola Vabariigi sõnul ei saa komisjon diskrimineerimist põhjendada selliste teguritega nagu asjaomaste turgude suurus, kõne all olevate toodete hinnaerinevused nendel turgudel või eksporditoetused, sest kui komisjon oleks tõepoolest neid tegureid vaidlusaluse maksumäära kindlaksmääramisel arvesse võtnud, siis oleks see määr iga uue liikmesriigi puhul erinev. Vastupidi 1995. aasta Euroopa Liidu laienemise ajal võetud üleminekumeetmetele on vaidlusaluse maksu määr kõigi uute liikmesriikide ettevõtjate suhtes sama.

125 Lõpuks ei oma Poola Vabariigi sõnul tähtsust, kas määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõige 2 jätab uutele liikmesriikidele suure vabaduse kindlaks määrata, kas varud on tekkinud harjumuspärasest turukäitumisest tuleneva põhjendatud tegevuse tulemusena või spekulatiivse tegevuse tulemusena, kuna käesolev väide käsitleb vaidlusaluse maksu määra, mis on kehtestatud ülemääraste varude omanike suhtes.

126 Komisjon vaidleb nendele Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

127 Käesoleva väite raames märgib Poola Vabariik, et Poola ettevõtjate ja enne 1. maid 2004 ühenduses registreeritud ettevõtjate erinev kohtlemine kujutab endast diskrimineerimist kodakondsuse alusel.

128 Sellega seoses tuleb meenutada, et ühenduse piires tootjate või tarbijate mitte-diskrimineerimise põhimõtte põllumajandusturgude ühise korralduse valdkonnas, mis on sätestatud EÜ artikli 34 lõike 2 teises lõigus, nõuab, et sarnaseid olukordi ei tohi kohelda erinevalt ega erinevaid olukordi ühetaoliselt, kui selline kohtlemine ei ole objektiivselt põhjendatud. Ühiseks turukorralduseks vajalikud meetmed ei tohi seega olla erinevad ei regiooniti ega teiste tootmis- või tarbimistingimuste poolest, välja arvatud objektiivsete kriteeriumide alusel, mis tagavad eeliste ja halvemasse olukorda seadmise proportsionaalse jagunemise huvitatud isikute vahel, ilma et tehtaks vahet liikmesriikide territooriumide vahel (Euroopa Kohtu 20. septembri 1988. aasta otsus kohtuasjas 203/86: Hispaania vs. nõukogu, EKL 1988, lk 4563, punkt 25).

129 Põllumajanduse olukord uutes liikmesriikides erines vanade liikmesriikide omast kardinaalselt (eespool punktis 9 viidatud kohtuotsus Poola vs. nõukogu, punkt 87). Lisaks kehtisid nende kahe ettevõtjate kategooria puhul enne 2004. aasta Euroopa Liidu laienemist erinevad normid, kvoodid ja tootmismehhanismid. Kuigi ühenduse institutsioonid saavad põllumajandusturgude ühise korralduse meetmetega hoida ära ülemääraste varude tekkimise ühenduse sees, ei saa nad takistada ülemääraste varude tekkimist tulevaste liikmesriikide territooriumil. Sel põhjusel sätestavad ühinemisakti IV lisa punkti 4 alapunktid 1–4 uutele liikmesriikidele kohustuse likvideerida omal kulul oma ülemäärased varud, ilma et ta sätestaks samal ajal sellise kohustuse ka vanadele liikmesriikidele, ning Poola Vabariik nõustus sellise kohustusega nimetatud aktile alla kirjutades.

- 130 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et Poola ettevõtjate ja ühenduses enne 1. maid 2004 registreeritud ettevõtjate olukord ei ole võrreldav.
- 131 Teiseks rõhutab Poola Vabariik, et võrreldes liikmesriikidega, kes ühinesid Euroopa Liiduga aastal 1995, koheldi teda erinevalt.
- 132 Piisab, kui sellega seoses märkida, et üleminekumeetmed, mis võetakse põllumajandusvaldkonnas iga Euroopa Liidu laienemise ajal, peavad olema võetud vastavalt konkreetsetele põllumajandusturgudel häireid tekitada võivatele riskidele, mida see laienemine võib endaga kaasa tuua. Seetõttu ei pea institutsioonid kohaldama kahe järjestikuse laienemise puhul ühesuguseid üleminekumeetmeid.
- 133 Nagu komisjon oma märkustes leidis, ilma et Poola Vabariik oleks sellele vastu vaieldnud, võib komisjon 1995. aasta ja 2004. aasta Euroopa Liidu laienemiste vahel esinevate erinevuste puhul muu hulgas võtta arvesse asjaolu, et eesmärki vältida ülemääraste varude kogunemisest tekkivaid häireid ühenduse turul oli aastal 2004 uute liikmesriikide turgude suuruse ja nende väga suure tootmisvõimekuse tõttu palju raskem saavutada. Lisaks olid erinevused ühenduses kehtivate hindade ja uutes liikmesriikides kehtivate hindade vahel samuti palju suuremad. Nende mõlema teguri olemasolu muutis põllumajandusturgude destabiliseerimise riski oluliselt suuremaks ja õigustas järelikult palju rangemate üleminekumeetmete võtmist.
- 134 Sellega seoses väidab Poola Vabariik, et kui komisjon oleks tõepoolest vaidlusaluse maksu määra kindlaksmääramisel neid tegureid arvesse võtnud, siis oleks see maksumäär iga uue liikmesriigi puhul erinev. Ometi on ilmne, et iga uue liikmesriigi puhul võeti selliseid asjaolusid arvesse, kui määrati kindlaks tooted, mille suhtes vaidlusalune maks kehtestati, kuna määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kohaselt on nimetatud loetelu iga uue liikmesriigi puhul erinev, mis omakorda muudab aga kehtetuks Poola Vabariigi argumenti.

- 135 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et Poola Vabariik ei ole suutnud tõendada, et kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtet on rikutud. Käesolev väide tuleb seega tagasi lükata.
- 136 Eeltoodut arvestades tuleb nõue tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse seitsme Poola päritoluga põllumajandustoodete kategooria suhtes määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 osutatud meetmeid, tagasi lükata.

Hagi kolmas osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt see lisab Poola Vabariigi puhul seitse toodet määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete loetellu

Poolte argumendid

- 137 Poola Vabariik väidab esiteks, et ühinemisakti artikli 41 alusel võetavate ülemineku-meetmete peamine eesmärk on takistada uutest liikmesriikides ülemääraste varude kogumist ning sellest tulenevaid häireid erinevatel põllumajandusturgudel. Need üleminekumeetmed peavad seega lihtsustama nimetatud liikmesriikidel täita nende ühinemisakti IV lisa punktis 4 sätestatud kohustust likvideerida ülemäärased varud.
- 138 Niisiis viitab see ülemääraste varude likvideerimise kohustus Poola Vabariigi sõnul ainult toodetele, mille hulk ületab riigi tasandil koguse, mida võidaks käsitleda kui normaalset ülekandevaru. Järelikult kui selleks, et teha kindlaks uutest liikmesriikides olevad ülemäärased varud, on vaja kindlaks määrata nimetatud toodete eraettevõtjate käes olevad varud, tuleb seda teha riigi tasandil ühinemispäeval. Kui toote riigi tasandil kindlaks määratud varud ei ületa tavapärasest taset, siis muutuksid nii nende likvideerimise kui ka nende omanike maksustamise kohustused eesmärgituks, kuna

puudub oht, et ühinemise tõttu tekib häireid põllumajandustoodetega kauplemisel, sest ühe ettevõtja valduses olev suur kogus kõne all olevaid tooteid on tasakaalustatud sellega, et teistel ettevõtjatel neid tooteid ei ole.

139 Poola Vabariik märgib, et riigi tasandil ei tuvastatud 1. mail 2004 selliste toodete ülemäärasteid varusid, mis on määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes sätestatud toodete loetelus, kaasa arvatud kõne all olevad tooted, mis lisati määrusega nr 735/2004. Loetelu sisaldab ka tooteid, mille tootmine Poolas oli 2003. aastal tavapärasest madalam. Poola Vabariik leiab, et kui komisjon võttis vastu määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksanda taande, ületas ta järelikult temale ühinemisakti artikli 41 esimese lõiguga antud pädevust ning kehtestas meetmed, mis on ebaproportsionaalsed võrreldes taotletava eesmärgiga: hoida ära toodete ülemääraste varude spekulatiivsetel eesmärkidel soetamist.

140 Poola Vabariik leiab ka, et vaidlusaluste meetmete eesmärk võib olla hoida ära, et Poolas asuv ettevõtja saaks võrreldes enne 1. maid 2004 ühenduses asutatud ettevõtjatega põhjendamatu majandusliku eelise juhul, kui ei eksisteeri riski häireteks põllumajandustoodetega kauplemisel, kuna vastavalt nimetatud riikide tasandil läbi viidud mõõtmistele ei ole uutes liikmesriikides ülemäärasteid varusid. Ometi ei ole sellist võimalust ette nähtud ei määruse nr 1972/2003 preambulis ega ole esitatud ka ühinemisakti artiklis 41. Lisaks ei hoia see ära, et nimetatud meede ei oleks ebaproportsionaalne, kuna see ei piirdu põhjendamatute eeliste neutraliseerimisega, mis tulenevad ühenduse tollimaksu ja uute liikmesriikide tollimaksude erinevusest ning millest Poola ettevõtjad lõikavad nende poolt varutud nimetatud toodete ülemääraste varude abil kasu, vaid see karistab neid ettevõtjaid, kehtestades nende suhtes vaidlusaluse maksu.

141 Lõpuks märgib Poola Vabariik, et peamine põhjus põllumajandustoodete ladustamiseks spekulatiivsetel eesmärkidel on nende importimine, mis on tingitud ühenduse imporditollimaksu ja uutes liikmesriikides kehtivate imporditollimaksude erinevusest.

Kõne all olevate toodete lisamise tagajärjel määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud loetellu kehtib nende omanike suhtes 1. mail 2004 kohaldatav *erga omnes* imporditollimaks, kuigi teatud toodete suhtes juba kehtis Poolas imporditollimaks, mis jõustus enne 30. aprilli 2004 ja ei olnud madalam kui sellel kuupäeval kehtiv ühenduse imporditollimaks.

142 Komisjon vaidleb kõigile Poola Vabariigi argumentidele vastu.

Esimese Astme Kohtu hinnang

143 Poola Vabariik vaidlustab määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete loetelu muutmise seaduslikkuse, esitades palju argumente, mida tuleb järgemööda analüüsida.

144 Esiteks väidab Poola Vabariik, et üleminekumeetmete, mida võib võtta artikli 41 alusel, peamine eesmärk on takistada selliste ülemääraste varude kogumist, mille olemasolu tuleb kindlaks määrata riigi tasandil, nii et kui liikmesriigis ei ületa toote varud riigi tasandil tavapärasest kogust, ei ole ettevõtjad, kes on individuaalselt soetanud varud, mille kogus on tavapärasest tasemest suurem, kohustatud neid varusid likvideerima, kuna puudub kaubandushäirete oht. Sellisel juhul on kõne all olevate toodete lisamine määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete loetellu ebaseaduslik, kuna see hõlmab ka tooteid, mille puhul ei ole riigi tasandil ülemääraste varude olemasolu tuvastatud, ning samuti teatud tooteid, mille puhul oli tootmine Poolas aastal 2003 madalamal tasemel kui tavapärane tase.

145 Esimese Astme Kohus leiab, et Poola Vabariigi seisukoht põhineb ühinemisakti IV lisa punkti 4 valel tõlgendusel ja tuleb tagasi lükata.

146 Selle punkti alapunkti 2 sõnastus, mille kohaselt toodete era- ja riigivarud, mis on ühinemiskuupäeval uute liikmesriikide territooriumil vabas ringluses ja ületavad koguse, mida võidakas käsitleda kui normaalset ülekandevaru, tuleb likvideerida uute liikmesriikide kulul, kohustab samamoodi likvideerima ülemääraseid varusid, olenevata sellest, kas need on kindlaks määratud iga üksikettevõtja kohta või riigi tasandil kõigi ettevõtjate kohta.

147 Nii spekulatiivsetel eesmärkidel toodete soetamise takistamine kui ka selliste majanduslike eeliste neutraliseerimine, mis oleksid ettevõtjatel, kes on ülemäärased varud soetanud madala hinnaga, õigustab komisjoni võtma meetmeid ühinemisakti artikli 41 alusel (vt eespool punkt 101). Sellest tuleneb, et nende meetmete seas, mida komisjon võib nimetatud sätte alusel võtta, on ka meetmed, mille eesmärk on takistada uutes liikmesriikides asuvatel üksikettevõtjatel soetada enne 1. maid 2004 kõne alla olevate toodete ülemääraseid varusid, eesmärgiga need pärast nimetatud kuupäeva kõrgema hinnaga maha müüa.

148 Samuti on oluline rõhutada, et eespool punktis 89 viidatud kohtotsuses Weidacher leidis Euroopa Kohus, et kõne all olev ülemääraste varude maksustamine oli proportsionaalne ja kooskõlas ühinemisaktis kindlaks määratud eesmärkidega. See maks nõuti sisse üksikettevõtjalt, kes oli sel ajal veel uuest liikmesriigist pärit ettevõtja, tema omanduses oleva ülemäärase varu osas, ilma et ülemäärased varud nimetatud liikmesriigis oleks siseriiklikul tasandil kindlaks määratud.

149 Lisaks tuleb märkida, et määruse nr 1972/2003 eesmärk täpsemalt – nagu on rõhutatud eespool punktis 111 – on ülemääraste varude soetamise takistamine. Seetõttu väidab komisjon, ilma et Poola Vabariik selles osas talle vastu vaidleks, et ta võttis arvesse Poola

Vabariigi enda poolt esitatud statistilist informatsiooni selle kohta, milliste võimalike toodete kategooriate puhul ta arvab, et spekulatiivsetel eesmärkidel varumine võib toimuda. Sellisel juhul ei saa komisjoni kritiseerida asjaolu tõttu, et teatud kõne all olevate toodete osas ei olnud 1. mail 2004 ülemääraste varude olemasolu riigi tasandil teada. Selline asjaolu võib tuleneda määruse enda hoiatavast mõjust.

- 150 Lõpuks on oluline märkida, et üksikettevõtjate suhtes kõne all olevate toodete ülemääraste varude omamise tõttu maksu kehtestamisel tingimusel, et selliste varude olemasolu on kindlaks määratud riigi tasandil, võib olla selline mõju, et ülemääraste varude soetamise tagajärjed ei ole uutes liikmesriikides asuvate ettevõtjate suhtes õiglased ega ettenähtavad.
- 151 Lisaks võib selline olukord ohutada uutes liikmesriikides asuvaid teatud ettevõtjaid enne 1. maid 2004 soetama kõne all olevate toodete lisavarusid, selleks et need peale seda kuupäeva ühenduse turul maha müüa lootuses, et varud riigi tasandil ei ületa nende tavapäraseid koguseid. Sellisel juhul võivad need ettevõtjad olla 1. mail 2004 eelistatumas olukorras kui samas liikmesriigis asuvad teised ettevõtjad, kes ei soetanud spekulatiivsetel eesmärkidel kõne all olevate toodete lisavarusid ning aitasid kaasa määruse nr 1972/2003 ja ühinemisakti IV lisa punkti 4 eesmärkide saavutamisele, kuid selline olukord oleks vastuvõetamatu.
- 152 Lisaks, kui oleks olnud oluline kindlaks määrata kõne all olevate toodete ülemäärased varud riigi tasandil 1. mail 2004, siis uutes liikmesriikides asuvad ettevõtjad, kes on soetanud nimetatud toodete lisavarud, ei oleks saanud enne nimetatud kuupäeva kindlaks teha, kas nende suhtes kohaldatakse vaidlusalust maksu, mille määr võib lõpuks osutuda väga suureks. See võib nii nende majanduslikku planeerimisse kui ka kogu kõne all olevate toodete turgude toimimisse tuua ebakindluse, kuna hinnad võivad oluliselt muutuda selle tõttu, et üks tootmisprotsessi pool võib arvata, et temale kohaldub vajaduse korral erimaks.

- 153 Teiseks väidab Poola Vabariik, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete kohta vaidlusaluse maksu kehtestamine on ebaproportsionaalne, kuna see mitte ainult ei neutraliseeri põhjendamatuid eeliseid, mis tulenevad ühenduse tollimaksu ja uute liikmesriikide tollimaksude erinevusest ning millest Poola ettevõtjad lõikavad nende poolt varutud nimetatud toodete ülemääraste varude abil kasu, vaid see karistab neid ettevõtjaid, kehtestades nende suhtes vaidlusaluse maksu.
- 154 Selleks et seda argumenti tagasi lükata, piisab vaid, kui meenutada, et nende eeliste neutraliseerimine ei ole ainus määrusega nr 1972/2003 sätestatud meetmete õiguspärane eesmärk. Teised õiguspärased eesmärgid on takistada ülemääraste varude soetamist ning hoida ära, et uute liikmesriikide ettevõtjad ei soetaks madala hinnaga varusid selleks, et neid hiljem peale laienemist kõrgema hinnaga maha müüa.
- 155 Lisaks, kuna Poola Vabariigi poolt esitatud argument pöördub sisuliselt tagasi mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumise juurde, tuleb vaadelda käesoleva kohtuotsuse punkte 127–136.
- 156 Kolmandaks leiab Poola Vabariik, et peamine põhjus põllumajandustoodete ladustamiseks spekulatiivsetel eesmärkidel on nende importimine, mis on tingitud 15 liikmesriigiga ühenduse tollimaksu ja uutes liikmesriikides kehtivate tollimaksude erinevusest, ning sellega seoses märgib ta, et määruse nr 1972/2003 (muudetud kujul) artikli 4 lõike 5 kaheksanda taande kohaselt kehtib teatud toodete suhtes vaidlusalune maks, kuigi Poolas 30. aprillil 2004 kehtinud imporditollimaks ei olnud madalam sellel ajal ühenduses kehtinud imporditollimaksust.
- 157 Selle väitega ei saa nõustuda.

- 158 Tuleb märkida, et Poola Vabariik ei ole esitanud mitte ühtegi põhjendust, mis lubaks asuda seisukohale, et peamine põhjus põllumajandustoodete spekulatiivseks varumiseks on võimalik erinevus 15 liikmesriigiga ühenduses kehtiva imporditollimaksu ja uutes liikmesriikides kehtivate imporditollimaksude vahel.
- 159 Igal juhul, isegi kui selline seisukoht on õige, siis ei ole määruses nr 1972/2003 sätestatud meetmete eesmärkide seas ainult takistada spekulatiivsetel eesmärkidel ülemääraste varude soetamist, mille tingib ühe ja sama toote puhul ühenduses ja uutes liikmesriikides kohaldatava imporditollimaksu erinevus või nendes liikmesriikides kehtivad tollimaksuvaba impordi kvoodid, vaid ka takistada siseriiklikust toodangust tulenevate ülemääraste varude soetamist (vt eespool punktid 111–116). Seda viimast eesmärki, mis tuleneb otseselt ühinemislepingu IV lisa punktist 4, ei oleks võimalik täielikult saavutada, kui määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksanda taandega kehtestatakse vaidlusalune maks ainult nende toodete suhtes, mille puhul oli Poolas kehtiv imporditollimaks madalam kui ühenduses kehtiv imporditollimaks – nagu on meenutatud ka eespool punktides 114 ja 115.
- 160 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb käesolev väide tagasi lükata.

Hagi esimene osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse seitsme lisatud toote suhtes määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmeid

- 161 Tuleb märkida, et ühinemisakti IV lisa punkt 5 sätestab:

„Määrust (EMÜ) nr 2913/92 ja määrust (EMÜ) nr 2454/93 kohaldatakse uute liikmesriikide suhtes järgmiste eritingimuste kohaselt:

1. Olenemata määruse [...] nr 2913/92 artiklist 20, kaubad, mis laienenud ühenduses on ühinemiskuupäeval ajutiselt ladustatud või määruse artikli 4 lõike 15 punktis b või lõike 16 punktides b–g osutatud tollikäitlusel või -protseduuril või pärast ekspordiformaalsuste läbimist transportimisel laienenud ühenduse piires, vabastatakse pärast vabasse ringlusse lubamist tollimaksudest ja muudest tollimeetmetest tingimusel, et esitatakse üks järgmisena nimetatutest [...].”

162 Tuleb meenutada, et määruse nr 1972/2003 artiklit 3 kohaldatakse erandina eespool viidatud sättest ning määruse nr 2913/92 artiklitest 20 ja 214.

163 Määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõike 2 kohaselt maksustatakse nimetatud määruse artikli 4 lõikes 5 loetletud tooted, mis on enne 1. mail 2004 olnud 15 liikmesriigiga ühenduses või uues liikmesriigis vabas ringluses ja mis on 1. mail 2004 laienenud ühenduses ajutiselt ladustatud või hõlmatud määruse nr 2913/92 artikli 4 lõike 15 punktis b ja lõike 16 punktides b–g nimetatud tollirežiimi või -protseduuriga või mida transporditakse pärast nendega seotud tolliformaalsuste täitmist laienenud ühenduses, vabasse ringlusesse lubamise päeval kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksuga. Eelnevat ei kohaldata 15 liikmesriigiga ühendusest eksporditavate toodete suhtes juhul, kui importija tõendab, et vastava ekspordiriigi toodete suhtes ei ole taotletud eksporditoetust.

164 Lisaks, sama artikli lõike 3 kohaselt artikli 4 lõikes 5 loetletud tooted, mis on pärit nendest kolmandatest riikidest, mis on 1. mail 2004 uues liikmesriigis hõlmatud määruse nr 2913/92 artikli 4 lõike 16 punktis d nimetatud seestöötlemisega või artikli 4 lõike 16 punktis f nimetatud ajutise impordiga ja mis lubatakse sellel kuupäeval või pärast seda vabasse ringlusse, maksustatakse vabasse ringlusse lubamise kuupäeval kolmandatest riikidest pärit toodete suhtes kohaldatava imporditollimaksuga.

165 Esiteks tuleb rõhutada, et määruse nr 2913/92 artikli 4 lõike 5 punktis b osutatud tollikäitlusviis on kauba paigutamine vabatsiooni või vabalattu ning teiseks määruse nr 2913/98 artikli 4 lõike 16 punktides b–g osutatud tolliprotseduurid on selles määruses antud järjekorras transiit, tolliladustamine, seestöötlemine, töötlemine tollikontrolli all, ajutine import ja välistöötlemine.

166 Määruse nr 2913/92 artikli 166 punkti a kohaselt on vabatsoonid ja -laod ühenduse tolliterritooriumi osad või tolliterritooriumil asetsevad rajatised, mis on ülejäänud tolliterritooriumist eraldatud ja kus ühendusevälist kaupa loetakse imporditollimaksude ja kaubanduspoliitiliste impordimeetmete kohaldamisel väljaspool ühenduse tolliterritooriumi olevaks, kui see kaup ei ole lubatud vabasse ringlusse, suunatud mõnele muule tolliprotseduurile ega kasutatud või tarbitud muudel kui tollialaste õigusaktidega ettenähtud tingimustel.

167 Määruse nr 2913/92 artikli 91 kohaselt võimaldab välistransiidiprotseduur ühenduse tolliterritooriumil ühest punktist teise liikuda järgmistel kaupadel:

- „a) ühenduseväline kaup, ilma et selle suhtes kohaldataks imporditollimaksu ja muid makse või kaubanduspoliitilisi meetmeid;

- b) ühenduse kaup, mille suhtes kohaldatakse ühenduse meetet, mille tingimuseks on selle kauba eksport kolmandasse riiki ja mille puhul on täidetud vastavad ekspordiga seotud tolliformaalsused”.

- 168 Määruse nr 2913/92 artikli 98 kohaselt võimaldab tolliladustamisprotseduur tollilaos hoida esiteks ühendusevälist kaupa, ilma et sellelt tuleks tasuda imporditollimaksu või sellele kohaldataks kaubanduspoliitilisi meetmeid, ning teiseks ühenduse kaupa, kui konkreetseid valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktidega nähakse ette, et kauba tollilattu paigutamine toob kaasa selliste meetmete rakendamise, mida peamiselt rakendatakse sellise kauba ekspordil.
- 169 Sama määruse artikli 114 punkti a kohaselt võimaldab seestöötlemise protseduur kasutada ühenduse tolliterritooriumil ühe või mitme töötlemistoimingu käigus ühendusevälist kaupa, mis on määratud ühenduse tolliterritooriumilt reekspordiks kompensatsioonitoodete kujul, ilma et sellise kauba suhtes kohaldataks imporditollimaksu või kaubanduspoliitilisi meetmeid.
- 170 Määruse nr 2913/92 artikli 130 kohaselt võimaldab tollikontrolli all töötlemise protseduur kasutada ühendusevälist kaupa ühenduse tolliterritooriumil toimingutes, mis muudavad kauba laadi või kuju, ilma et selle suhtes kohaldataks imporditollimakse või kaubanduspoliitilisi meetmeid, ning samuti lubada selliste toimingute käigus saadud tooteid vabasse ringlusse asjakohase imporditollimaksu summa tasumisel.
- 171 Määruse nr 2913/92 artikli 137 kohaselt võimaldab ajutise impordi protseduur ühenduse tolliterritooriumil kasutada reekspordiks mõeldud ühendusevälist kaupa, mis on täielikult või osaliselt vabastatud imporditollimaksudest, mille suhtes ei ole kohaldatud kaubanduspoliitilisi meetmeid ja mis ei ole läbi teinud mingeid muutusi, välja arvatud kasutamisest tingitud tavaline amortisatsioon.
- 172 Määruse nr 2913/92 artikli 145 lõike 1 kohaselt võimaldab välistöötlemise protseduur ühenduse kaupa ühenduse tolliterritooriumilt ajutise töötlemise eesmärgil eksportida

ja töötlemisel saadud tooteid täieliku või osalise imporditollimaksust vabastamisega vabasse ringlusse lubada.

173 Eelnevatest punktidest tuleneb, et tollikäitlusviisid ja -protseduurid, millele osutab määruse nr 1972/2003 artikkel 3, puudutavad eelkõige olukordasid, kus tooted ületavad ühenduse piirid ilma, et nende eest makstaks vastavaid tollimakse, kuna nende lõplik sihtkoht ei ole veel kindel või kuna nende lõplik sihtkoht asub väljaspool ühenduse turgu. Need kaubad, mis oleks 1. mail 2004 muutunud ühenduse toodeteks – nagu kõik tooted, mis pärast ekspordiformaalsuste täitmist on transportimisel laienenud ühenduse piires – on määruse nr 1972/2003 artiklis 3 sätestatud meetme kohaselt alates nende vabasse ringlusesse laskmisest allutatud *erga omnes* imporditollimaksule.

Esimene väide, mis tugineb kaupade vaba liikumise põhimõtte rikkumisele

– Poolte argumendid

174 Poola Vabariik leiab, et määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõikega 2 kehtestatud maksud on tollimaksud, millele viitab ka asjaolu, et neid koguvad tolliasutused ning seda tehakse tolliprotseduuride alusel, mida kohaldatakse kaupadele, mille puhul rakendatakse peatamismenetlust, hetkel mil nad ületavad ühenduse piirid. Seda, et nende maksude puhul on tegemist tollimaksudega, kinnitab ka esiteks asjaolu, et nimetatud meetmed – kooskõlas kõne all oleva sätte lõike 1 sõnastusega – on erand ühinemisakti sätetest, vabastades kaubad tollimaksust nende laskmisel vabasse ringlusesse, teiseks analoogse sätte olemasolu komisjoni 14. jaanuari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 60/2004, millega sätestatakse suhkrusektori üleminekumeetmed Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia ühinemise tõttu (ELT L 9, lk 8), artikli 5 näol – nagu komisjon on märkinud nimetatud määruse põhjenduses 6 – ning

kolmandaks asjaolu, et määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõige 2 sätestab sõnaselgelt, et „tooted [...] maksustatakse [...] kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksuga”.

175 Poola Vabariik märgib, et EÜ artikli 25 kohaselt on impordimaksud ja samaväärse toimega maksud, mis on kehtestatud liikmesriikide või ühenduse institutsioonide poolt, liikmesriikide vahel keelatud, ilma et neid oleks võimalik ühelgi nende eesmärgil põhjendada.

176 Tulenevalt selle keelu absoluutsest iseloomust on Euroopa Kohus leidnud, et ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas ühenduse institutsioonidele antud pädevust tuleb igal juhul alates üleminekuperioodi lõpust kasutada selliseid meetmeid võtmata, mis takistavad liikmesriikidevaheliste tollimaksude ja koguseliste piirangute või samaväärse toimega maksude või meetmete kõrvaldamist (Euroopa Kohtu 20. aprilli 1978. aasta otsus liidetud kohtuasjades 80/77 ja 81/77: Les Commissionnaires Réunis ja Les Fils de Henri Ramel, EKL 1978, lk 927, punkt 35). Erandid nimetatud keelust peavad olema selgelt sätestatud ja rangelt tõlgendatud (eespool viidatud kohtuotsus Les Commissionnaires réunis ja Les Fils de Henri Ramel, punkt 24). Eelkõige peavad ühinemislepingutega kehtestatud erandid kaupade vaba liikumise põhimõttest olema antud selgelt ja üheselt ning neid tuleb tõlgendada kitsalt (Euroopa Kohtu 3. detsembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-233/97: KappAhl, EKL 1998, lk I-8069, punktid 18 ja 21).

177 Seetõttu on Poola Vabariik arvamusel, et komisjon ei saa põhjendada kehtestatud maksusid sellega, et on vaja vältida määruse nr 1972/2003 artiklis 4 osutatud ülemääraseid varusid puudutavatest eeskirjadest tulenevaid tagajärgi. Lisaks märgib Poola Vabariik, et selle viimase meetme eesmärk on hoida ära spekulatiivseid tehinguid ja et kehtestatud tollimaksude ja selliste tehingute vahel ei eksisteeri mingit seost.

178 Komisjon vaidleb kõigile Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

- 179 Poola Vabariigi seisukoht ei ole vastuvõetav. Vastupidi sellele, mida väidab Poola Vabariik, ei ole määruse nr 1972/2003 artikliga 3 kehtestatud maksu sissenõudmine vastuolus EÜ artiklis 25 sätestatud tollimaksude ja samaväärsse toimega maksude keeluga, kuna nimetatud maks ei kujuta endast ühe liikmesriigi poolt ühepoolset otsustatud tasu, vaid see on ühenduse meede, mis on võetud ajutiselt selleks, et ära hoida põllumajanduspoliitikas seoses kümne uues liikmesriigi ühinemisega tekkida võivaid teatud raskusi (vt selle kohta Euroopa Kohtu 25. mai 1978. aasta otsus kohtuasjas 136/77: *Racke*, EKL 1978, lk 1245, punkt 7).
- 180 Lisaks tuleb märkida, et komisjon võttis määruse nr 1972/2003, ja seega ka selle artikli 3 vastu ühinemisakti artikli 41 ehk sätte alusel, mis lubab võtta vajalikke ülemineku-meetmeid selleks, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut nendes liikmesriikides kehtivalt korrald ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale. Need üleminekumeetmed võivad kujutada endast eelkõige erandeid õigusnormidest, mida muidu antud õigusliku olukorra suhtes kohaldataks, nagu EÜ artikkel 25. Järelikult peab Esimese Astme Kohus kontrollima ainult küsimust, kas määruse nr 1972/2003 artikliga 3 kehtestatud meetmed on lahutamatu osa ülemineku-meetmetest, mida võib võtta ühinemisakti selle sätte kohaselt. Kui see osutub õigeks, siis ei saa seda korda põhimõtteliselt kritiseerida asjaolu tõttu, et see on vastuolus ühinemislepingu ja ühinemisakti sätetega, mis keelavad tollimaksud (vt selle kohta 20. oktoobri 1987. aasta otsus kohtuasjas 119/86: *Hispaania vs. nõukogu ja komisjon*, EKL 1987, lk 4121, punkt 15).
- 181 Järelikult ei saa Poola Vabariik selleks, et vaidlustada määruse nr 1972/2003 artikliga 3 kehtestatud maksude seaduslikkust, tõhusalt tugineda kaupade vaba liikumise põhimõtte rikkumisele ning eelkõige EÜ artiklile 25. Siiski võib ta väita, et nimetatud määruse artikliga 3 tehtud erandid asutamislepingus sätestatud eeskirjadest ületavad komisjonile ühinemisakti artikliga 41 antud pädevuse, mida Poola Vabariik on ka oma teise väite raames teinud, ning seega tuleb seda kohe kontrollida.

Teine väide, mis tugineb komisjoni pädevuse puudumisele ning ühinemisakti artiklite 22 ja 41 rikkumisele

– Poolte argumendid

182 Poola Vabariik väidab, et ühinemisakt on Euroopa Liidu ja selle kandidaatriikide vaheliste läbirääkimiste tulemus. Ta meenutab, et selle artikli 22 kohaselt „[kohaldatakse ühinemis]akti IV lisa loetletud meetmeid [...] vastavalt selles lisa sätestatud tingimustele”. Määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda sätet „erandina ühinemisakti IV lisa [punktist] 5”, mis viitab sellele, et komisjon on iseendale andnud ühepoolse õiguse muuta ühinemisläbirääkimiste tulemusi, rikkudes sellega ühinemisakti sätete muutmise ja peatamise protseduuri, mis on sätestatud nimetatud akti artiklites 7–9.

183 Poola Vabariik leiab, et ainult ühinemisakti artikli 41 esimest lõiku võib kasutada alusena üleminekumeetmete, mis on vajalikud selleks, et hõlbustada üleminekut ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale ühinemisaktis sätestatud tingimustel. Määruse nr 1972/2003 artiklis 3 sätestatud üleminekumeetmete eesmärk ei ole täiendada ühinemisakti, vaid võtta kasutusele erinevad lahendused, mis takistavad tal võtta nimetatud akti IV lisa punktis 5 sätestatud meetmeid ning muudavad ühinemistingimusi talle kahjulikul moel.

184 Poola Vabariigi sõnul ei saa komisjon kinnitada, et ta ainult täpsustas ühinemisakti sisu, kuna määruse nr 1972/2003 artiklis 3 sätestatud meetmed kehtestavad erandi ühinemisakti IV lisa punktis 5 määratletud peatamismenetluse rakenduseeskirjadest.

185 Komisjon vaidleb kõigile Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

- 186 On tõsi, et komisjon ei saa ühinemisakti sõnastust muuta väljaspool selleks ühinemislepingu ja ühinemisaktiga kindlaks määratud õigusraamistikku. Ometi, nagu komisjon õigesti märgib, annab ühinemisakti artikkel 41 talle õiguse võtta vajalikke meetmeid selleks, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut nendes liikmesriikides kehtivalt korrald ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale.
- 187 Samuti on oluline meenutada, nagu tuleneb ka eelnevalt käesolevas kohtuotsuses esitatud kaalutlustest, et 1. mail 2004 uutes liikmesriikides vabas ringluses olevate kaupade ülemääraste varude suhtes kehtestatud maksusüsteem, mis on sätestatud määruse nr 1972/2003 artiklis 4 ja mis hõlmab eelkõige üksikettevõtjate käes olevate ülemääraste varude maksustamist, on vaid üks üleminekumeede, mille komisjon võib ühinemisakti artikli 41 esimese lõigu alusel võtta.
- 188 Järelikult peavad selle maksusüsteemi tõhusa mõju kaitsmiseks vajalikud meetmed olema samuti hõlmatud selle viimase sättega, kuna vastasel juhul ei ole võimalik kõne all oleva süsteemi abil, mis on vajalik selleks, et hõlbustada uute liikmesriikide üleminekut nendes liikmesriikides kehtivalt korrald ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale, saavutada ühenduse turul taotletavaid eesmärke.
- 189 Järelikult tuleb kontrollida, kas – nagu seda väitis komisjon oma vastuses esimesele väitele – peatamismenetlusele allutatud või pärast ekspordiformaalsuste täitmist laienenud ühenduse piires transportimisel olevate toodete maksustamine nende vabasse ringlusesse lubamise päeval kohaldatava *erga omnes* imporditollimaksuga vastavalt määruse nr 1972/2003 artiklile 3 on hädavajalik selleks, et tagada nimetatud määruse artikli 4 kasulik mõju.

- 190 Sellega seoses on oluline meenutada, et komisjoni pädevus seoses ühise põllumajanduspoliitika valdkonnas meetmete võtmisega on ulatuslik (Euroopa Kohtu 11. juuli 1989. aasta otsus kohtuasjas 265/87: Schröder HS Kraftfutter, EKL 1989, lk 2237, punkt 22, ja 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-445/00: Austria vs. nõukogu, EKL 2003, lk I-8549, punkt 81). Seega saab määruse nr 1972/2003 artikli 3 õigusvastasuse tuvastada üksnes siis, kui leitakse, et selles sätestatud meede on nimetatud määruse artikli 4 kasuliku mõju kaitsmiseks ilmselgelt ebavajalik.
- 191 Nagu komisjon on märkinud, saavad määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmete puudumise korral uutes liikmesriikides asuvad ettevõtjad kõne all olevate toodete ülemääraseid varusid kunstlikult vähendada, allutades need enne 1. mail 2004 ühes või mitmes uues liikmesriigis peatamismenetlusele. Seda tehes ei ole nimetatud ettevõtjatel kohustust tasuda määruse nr 1972/2003 artiklis 4 sätestatud maksu nende päritoluriigis, kui nad ei oma 1. mail 2004 ülemääraseid varusid.
- 192 Peatamismenetlusele allutatud tooted oleks nende käsutuses teistes liikmesriikides ja ettevõtjad saaksid need 1. mail 2004 laienenud ühenduses vabasse ringlusesse lasta, ilma et nad peaksid nende eest tasuma vaidlusalust maksu, millisel juhul kaotaks oma sisu aga määruse nr 1972/2003 artikkel 4.
- 193 Seega tuleb asuda seisukohale, et sellised meetmed, nagu on sätestatud määruse nr 1972/2003 artiklis 3, on vajalikud selleks, et kaitsta nimetatud määruse artikli 4 kasulikku mõju.
- 194 Kuna Poola Vabariik vaidlustab oma esimese väite raames komisjoni pädevuse panna liikmesriikidele kohustus maksustada nende territooriumil 1. mail 2004 asuvad tooted, mis on allutatud peatamismenetlusele, ning mitte selle maksustamise tingimused või proportsionaalsuse, siis tuleb asuda seisukohale, et käesolev väide tuleb tagasi lükata.

Kolmas väide, mis tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele

– Poolte argumendid

¹⁹⁵ Poola Vabariik märgib, et määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõige 2 sätestab, et *erga omnes* imporditollimaksuga maksustamist ei kohaldata 15 liikmesriigiga ühendusest Poola eksporditavate toodete suhtes – kui importija tõendab, et vastava ekspordiriigi toodete suhtes ei ole taotletud eksporditoetust –, kuid sama erand ei kohaldu Poolast 15 liikmesriigiga ühendusse eksporditavate toodete suhtes.

¹⁹⁶ Poola Vabariik lisab, et komisjon ei ole analoogilisi diskrimineerivaid meetmeid kehtestanud pärast Euroopa Liidu laienemist aastal 1995.

¹⁹⁷ Poola Vabariik leiab, et sellist diskrimineerimist ei saa põhjendada argumendiga, mille kohaselt tulenes spekulatsioonirisk peamiselt kaubaveovoogudest Poolast 15 liikmesriigiga ühendusse, mis ei ole aga tõendatud. Lisaks, kui olekski tõeline spekulatsioonirisk, mis tuleneb kaubaveovoogudest Poolast, siis ei õigustaks see meetmete võtmist, kuna need ei puuduta ainult „ülemääraseid varusid”, vaid ka kõiki nende toodete koguseid. Kui spekulatsiooni risk oleks tulenenud Poola põllumajandustoodetest, mis on allutatud peatamismenetlusele, selleks et spekuleerida nende vabasse käibesse laskmisega laienenud ühenduse turul, siis oleks enne ühinemiskuupäeva kehtinud soodustollimaksude säilitamine nende toodete suhtes, mis kuni 1. maini 2004 olid allutatud peatamismenetlusele, olnud piisav ennetav meede.

¹⁹⁸ Komisjon vaidleb kõigile Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

- 199 Nagu on meenutatud eespool punktides 128–130, kuigi EÜ artikli 34 lõike 2 teises lõigus sätestatud ühenduse põllumajandustootjate mittediskrimineerimise põhimõte nõuab, et sarnaseid olukordi ei tohi kohelda erinevalt ega erinevaid olukordi ühetaoliselt, kui selline kohtlemine ei ole objektiivselt põhjendatud, oli 1. mail 2004 põllumajanduse olukord uutes liikmesriikides vanade liikmesriikide omast kardinaalselt erinev.
- 200 See tähendab, et diskrimineerimine ei saa tuleneda lihtsalt erinevate reeglite kohaldamisest uute liikmesriikide ja vanade liikmesriikide ettevõtjate suhtes.
- 201 Käesoleval juhul on komisjon õigesti märkinud, et kuigi määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõikes 2 mainitud sätete eesmärk on seoses uutest liikmesriikidest pärit olevate toodetega takistada, et ettevõtjad saaksid ühte neist peatamismenetlustest kasutades kunstlikult vähendada oma enne 1. maid 2004 soetatud varusid, selleks et need peale nimetatud kuupäeva ilma tollimaksudeta vabasse ringlusesse lasta, siis on neil sätetel ilmselgelt teistsugune eesmärk seoses toodetega, mis pärinevad ühendusest ja mille suhtes kehtib peatamismenetlus või mis on transportimisel laienenud ühenduse piires pärast ekspordiformaalsuste läbimist.
- 202 Kuna viimaste toodete suhtes määruse nr 1972/2003 artiklis 4 osutatud vaidlusalune maks ei kehti, siis ei saa määruse artikli 3 lõikes 2 mainitud sätete eesmärk olla kõne all oleva maksu kasuliku mõju kaitsmine nende toodete osas.

203 Vastupidi – määruse artikli 3 lõikes 2 mainitud sätete eesmärk on eelkõige ära hoida, et enne 1. maid 2004 ühendusest eksporditud põllumajandustooted, millele on makstud eksporditoetust, allutataks pärast ekspordiformaalsuste täitmist hiljem peatamismenetlusele või neid transporditaks laienenud ühenduse piires ning need oleksid Euroopa Liidu territooriumil vabas ringluses, ilma et nende eest oleks makstud tollimakse, kuna neile toodetele võidakse uuesti õigustamatult anda eksporditoetust. See eesmärk on sätestatud määruse nr 1972/2003 põhjenduses 4:

„On vaja vältida teise toetuse maksmist kolmandatesse riikidesse pärast 30. aprilli 2004 eksporditavatele toodetele, millele maksti eksporditoetust enne 1. maid 2004.”

204 Ainult seepärast sätestab määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõike 2 teine lõik vabastuse juhuks, kui ettevõtja tõendab, et nendele toodetele ei ole eelnevalt makstud eksporditoetust.

205 Kuna määruse nr 1972/2003 artiklis 3 sisalduvate sätetega taotletava mõlema eesmärgi saavutamiseks on kindlasti vaja rakendada erinevat korda peatamismenetlusele allutatud toodete suhtes, mis ühelt poolt pärinevad uutest liikmesriikidest ja teiselt poolt pärinevad 15 liikmesriigiga ühendusest, siis ei saa erinevate kordade rakendamist nende kahe toodete kategooria suhtes pidada diskrimineerivaks.

206 Lisaks, mis puudutab Poola Vabariigi argumenti, mille kohaselt ei ole komisjon analoogilisi meetmeid kehtestanud peale 1995. aasta Euroopa Liidu laienemist, siis piisab, kui märkida, nagu on viidatud ka eespool punktis 132, et üleminekumeetmed, mis võetakse põllumajandusvaldkonnas iga ühenduse laienemise ajal, peavad olema võetud vastavalt konkreetsetele põllumajandusturgudel häireid tekitada võivatele riskidele, mida see laienemine võib endaga kaasa tuua. Seetõttu ei pea institutsioonid kahe järjestikuse laienemise puhul kohaldama ühesuguseid üleminekumeetmeid.

207 Seega tuleb käesolev väide tagasi lükata.

Neljas väide, mis tugineb põhjenduse puudumisele või ebapiisavusele

– Poolte argumendid

208 Poola Vabariik väidab, et määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõikes 2 osutatud diskrimineerivate meetmete kehtestamine moodustab nimetatud määruse artikli 3 peamise osa, ilma et selle suhtes oleks antud ainsatki põhjendust.

209 Poola Vabariik ei nõustu eelkõige arvamusega, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 alusel kehtestatud meetmete kohta käiv põhjendus võiks analoogia alusel kohalduda ka nimetatud määruse artikli 3 alusel kehtestatud meetmete suhtes, kuna nimetatud sätted kehtestavad erinevad üleminekumeetmed.

210 Poola Vabariik leiab, et määruse nr 1972/2003 artikliga 3 kehtestatud meetmete põhjendus peaks endas sisaldama vähemalt nende asjaolude kirjeldamist, mis õigustavad teatud toodete grupi suhtes seoses peatamismenetlusega erisätete kehtestamist, selgitust, millisel viisil need võetud meetmed aitavad saavutada ühinemisakti artiklis 41 kindlaks määratud eesmärged, ning põhjuseid, mis õigustavad 15 liikmesriigiga ühenduse kodanike ja uute liikmesriikide kodanike erinevat kohtlemist.

211 Samuti väidab Poola Vabariik, et üleminekumeetmed, mis kehtestati 1995. aasta Euroopa Liidu laienemisel määrusega nr 3108/94, olid nimetatud määruse põhjenduses 2 palju põhjalikumalt põhjendatud kui meetmed, mis on kehtestatud määruse

nr 1972/2003 artikliga 3. Lisaks olid need meetmed vähem piiravad kui need, mis on kehtestatud määruse nr 1972/2003 artikliga 3, mis omakorda suurendab viimaste meetmete kehtestamise põhjendamise kohustust, kuna ühenduse ametiasutus peab oma arutluskäiku sõnaselgelt põhjendama juhul, kui otsus erineb oluliselt eelnevatest otsustest (Euroopa Kohtu 26. novembri 1975. aasta otsus kohtuasjas 73/74: *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique jt vs. komisjon*, EKL 1975, lk 1491, punkt 31, ja 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-350/88: *Delacre jt vs. komisjon*, EKL 1990, lk I-395, punkt 15).

212 Lisaks on sarnane üleminekumeede kehtestatud määruse nr 60/2004 artiklis 5 ning seda on nimetatud määruse põhjenduses 6 konkreetselt põhjendatud.

213 Komisjon vaidleb kõigile Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

214 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab EÜ artikliga 253 nõutav põhjendus vastama asjaomase õigusakti olemusele ning kajastama selgelt ja ühemõtteliselt akti autoriks olnud institutsiooni kaalutlusi, võimaldamaks huvitatud isikutel võetud meetme põhjendustega tutvuda ja pädeval kohtul kontrolli teostada (vt Euroopa Kohtu 24. novembri 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-138/03, C-324/03 ja C-431/03: *Itaalia vs. komisjon*, EKL 2005, lk I-10043, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

215 Seda nõuet hinnates tuleb lähtuda antud juhtumi asjaoludest, eelkõige akti sisust, toodud põhjenduste laadist ning selgituste saamise huvist, mis võib adressaatidel või teistel aktist otseselt ja isiklikult puudutatud isikutel olla. Ei ole nõutud, et põhjendus täpsustaks kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, kuna akti põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult selle sõnastust, vaid ka

konteksti ja asjaomase valdkonna õiguslikku regulatsiooni silmas pidades (vt eespool punktis 214 viidatud kohtuotsus Itaalia vs. komisjon, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 216 Mis puudutab määrust, siis võib põhjendustes piirduda viitega määruse vastuvõtmist tinginud olukorrale tervikuna ja selle üldistele eesmärkidele (Euroopa Kohtu 3. juuli 1985. aasta otsus kohtuasjas 3/83: Abrias jt vs. komisjon, EKL 1985, lk 1995, punkt 30, ja 10. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C-342/03: Hispaania vs. nõukogu, EKL 2005, lk I-1975, punkt 55).
- 217 Lisaks, kui üldkohaldatavast õigusaktist nähtub institutsiooni taotletava eesmärgi põhisisu, oleks kohatu nõuda, et erinevad tehnilised valikud oleks eraldi põhjendatud (vt Euroopa Kohtu 7. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas: C-310/04: Hispaania vs. nõukogu, EKL 2006, lk I-7285, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 218 Nimetatud kaalutlustest nähtuvalt tuleb kindlaks määrata, kas määruse nr 1972/2003 põhjendus uutest liikmesriikidest pärinevate toodete suhtes artiklis 3 osutatud meetmete kehtestamise kohta on piisav.
- 219 Sellega seoses tuleb märkida, et peamine põhjendus määrusele nr 1972/2003 sisaldub nimetatud määruse põhjendustes 1–6.
- 220 Määruse nr 1972/2003 põhjendus 1 seletab, et selleks, et vältida põllumajanduse ühist turukorraldust mõjutavate kaubandushäirete ohtu, mis tuleneb ühinemisest, tuleks vastu võtta üleminekumeetmed.

- 221 Põhjendused 2 ja 4 käsitlevad eksporditoetusi puudutavaid meetmeid.
- 222 Põhjendus 3 selgitab, et turukorraldust mõjutada võivad kaubandushäired hõlmavad sageli tooteid, millega kaubeldakse laienemist silmas pidades kunstlikult, ning need tooted ei kuulu asjaomase riigi tavapärase varude hulka. Nimetatud põhjendus lisab, et ülemäärased varud võivad samuti tuleneda kodumaisest toodangust ja tuleks seetõttu hoiataval viisil maksustada.
- 223 Lisaks piirduvad põhjendused 5 ja 6 kinnitusega, et määrusega nr 1972/2003 sätestatud meetmed on kõigi asjassepuutuvate korralduskomiteede arvates vajalikud ja asjakohased ning neid tuleks kohaldada ühtselt.
- 224 Sellest tuleneb, et mitte ükski eespool viidatud põhjendus ei anna sõnaselgelt konkreetseid põhjusi, miks komisjon on otsustanud seoses uutest liikmesriikidest pärinevate toodetega võtta määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmed.
- 225 Sellega seoses väidab Poola Vabariik, et teisi määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmetele sarnaseid meetmeid on komisjon sõnaselgelt põhjendanud.
- 226 Esiteks viitab Poola Vabariik määruse nr 3108/94 põhjendusele 2, mis tema sõnul käsitleb nimetatud määruse artikli 4 lõike 3 teist taanet. See säte, mille kohaselt ühenduseväliste kaupade suhtes, mis on 1. jaanuaril 1995 suunatud tolliladustamisprotseduurile, seestöötlemisele või ajutisele impordile, kohaldub vajaduse korral täiendav maks, mida makstakse sellel kuupäeval, kui kaubad on vabasse ringlusesse lastud, lisaks uutest liikmesriikides kehtivale maksule, on sarnane määruse nr 1972/2003 artikliga 3. Kuid vastupidi sellele, mida väidab Poola Vabariik, ei sisaldu määruse

nr 3108/94 põhjenduses 2 täpsustatud põhjendust nimetatud sätte kohta. Lisaks piirdub nimetatud põhjendus lihtsamalt öeldes vaid selgitamisega, et tuleb kohaldada süsteemi, mis põhineb põhimõttel, mille kohaselt tuleb juhul, kui ühendusesisene tegevus algas enne 1. jaanuari 1995, kohaldada neid sätteid, mis kehtisid enne seda kuupäeva.

227 Ta viitab ka määruse nr 60/2004 põhjendusele 6. Tema sõnul sisaldub selles konkreetne põhjendus nimetatud määruse artiklile 5, mis kehtestab määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmele sarnase meetme suhkrosektoris. Niisiis selgitab määruse nr 60/2004 põhjendus 6, et ühinemisakti IV lisa punktis 5 nähakse ette, et kaup, mis ühinemiskuupäeval on allutatud erinevat tüüpi peatamismenetlustele, vabastatakse vabasse ringlusse lubamisel tollimaksust, tingimusel et teatavatest tingimustest on kinni peetud. Samuti selgitab see, et suhkrosektoris on siiski suur risk, et seda võimalust kasutatakse spekulatsiooni eesmärgil ning see annaks ettevõtjatele võimaluse hoiduda määruses sätestatud kohustusest, mille kohaselt nad peavad omal kulul turult kõrvaldama uute liikmesriikide ametiasutuste poolt kindlaks tehtud suhkru või isoglükoosi ülemäärased kogused või maksma tasu, kui nende koguste turult kõrvaldamist ei suudeta tõendada. Lõpuks viitab nimetatud põhjendus, et sellise riskiga seotud toodete suhtes tuleks seetõttu nende vabasse ringlusse lubamise kuupäeval kohaldada imporditollimaksu.

228 Ometi see, et hilisema meetme suhtes, mis on sarnane määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmele, eksisteerib sõnaselge põhjendus, ei tähenda seda, et viimati nimetatud määruses sarnase täpsustuse puudumine viitab tingimata sellele, et selle määruse põhjendatus artiklis 3 osutatud meetmete osas on ebapiisav.

229 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb need meetmed asetada nende konteksti. Nagu nähtub määruse nr 1972/2003 põhjendusest 3, on üks selle määruse peamisi eesmärke vältida võimalikku ühist turukorraldust mõjutavate kaubandushäirete ohtu, mis tuleneb ülemääraste varude soetamisest.

- 230 Määruse nr 1972/2003 loogikast tulenevalt saavutatakse nimetatud eesmärk uutes liikmesriikides olemasolevate ülemääraste varude suhtes määruse artiklis 4 osutatud maksu kehtestamise kaudu ning määruse põhjenduses 3 on sõnaselgelt viidatud sellele, et niisugune maksustamine on sobilik selleks, et tagada kõne all oleva eesmärgi saavutamine.
- 231 Seoses uutest liikmesriikidest pärinevate toodetega, mis on allutatud peatamismenetlusele, on määruse nr 1972/2003 artikli 3 ainus roll täiendada nimetatud määruse artikliga 4 kehtestatud ülemääraste varude maksustamise süsteemi ning täpsemalt tagada nimetatud sätte kasulik mõju.
- 232 Mis puudutab kõne all olevaid uutest liikmesriikidest pärinevaid tooteid, siis on määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmete vajalikkus selle maksustamise süsteemi täiendamisel ilmne, sest nagu on rõhutatud eespool punktides 191–193, on ilmne, et kui sellised meetmed puuduksid, siis kõikidel ettevõtjatel, kes omavad tooteid, mille suhtes võidakse kohaldada nimetatud määruse artikliga 4 kehtestatud maksu, oleks võimalus sellest maksu maksmise kohustusest kõrvale hoiduda seeläbi, et nad allutaksid asjaomased tooted selle määruse artiklis 3 mainitud tolliprotseduuridele mõnes teises liikmesriigis.
- 233 Sellest tuleneb, et seoses kõne all olevate uutest liikmesriikidest pärinevate toodetega on määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmed ainult üks komisjoni tehniline lahendus, mille eesmärk on tagada nimetatud määruse artikli 4 kasulik mõju ning viimati nimetatud sätte on komisjoni peamine tehniline lahendus selleks, et saavutada eesmärk, milleks on ära hoida ülemääraste varude soetamine uutes liikmesriikides.
- 234 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et komisjonil ei olnud, arvestades eespool punktides 216 ja 217 viidatud kohtupraktikat, kohustust põhjendada täpsemalt määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmete vajadust, kuna nimetatud määruse põhjendused toovad sõnaselgelt välja eesmärgi takistada ülemääraste varude

soetamist ja vajaduse kehtestada nimetatud varude suhtes maksustamise süsteem (põhjendus 3) ning et selline olukord tingis nimetatud määruse vastuvõtmise (põhjendus 1 ja 3 koosmõjus). Seega tuleb kõne all olevat põhjendamist pidada selle suhtes piisavaks.

235 Seda järeldust toetab ka kontekst, milles määrus nr 1972/2003 vastu võeti. Lisaks ei vaidlusta Poola Vabariik seda, et ta oli tihedalt nimetatud määruse vastuvõtmise menetlusega seotud, osaledes vaatlejana erinevate komiteede koosolekutel, kes selle määruse vastuvõtmise üle arutasid. Poola Vabariigi ja komisjoni vahel toimus nimetatud küsimuses isegi tihe kirj vahetus. Lisaks nähtub kohtutoimikust, et komisjon õhutas seoses nimetatud määrusega erinevate küsimuste arutamist ning kaalus võimalikke muudatusi enne määruse vastuvõtmist.

236 Samuti tuleb rõhutada, et kohtutoimikust nähtub, et komisjon arutas spetsiaalselt Poola Vabariigiga esiteks küsimust, kas määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmed ületavad nimetatud institutsioonile ühinemisakti artikliga 41 antud pädevuse, ning teiseks nimetatud meetmete võtmise aluseks olevaid põhjendusi.

237 Eelnevast nähtuvalt tuleb käesolev väide tagasi lükata.

Viies väide, mis tugineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele

– Poolte argumendid

- 238 Poola Vabariik väidab, et määruse nr 1972/2003 artiklis 3 sätestatud meetmed, mis maksustavad teatavad tooted suuremate tollimaksudega kui need, mis tulenevalt soodustollikorrast kehtisid vahetult enne tema ühinemist Euroopa Liiduga, on vastu võetud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet rikkudes.
- 239 Poola Vabariik leiab, et temal ja ka Poola ettevõtjatel oli õiguspärane ootus, et protseduur, mis kohaldub toodete suhtes, mis on suunatud ajutisele ladustamisele või tolliprotseduurile või mida transporditakse laienenud ühenduse sees alates 1. maist 2004, on vastavuses ühinemisakti IV lisa punktis 5 kindlaks määratud põhimõtetega ning et igal juhul ei suurendata peale ühinemispäeva 30. aprillil 2004 kehtivaid tollimaksusid muul viisil kui üleminekumeetmete alusel.
- 240 Sellega seoses leiab Poola Vabariik, et isegi kui õiguspärase ootuse kaitse põhimõte ei välista tulevikus tekkivate tingimuste muutmist või kohandamist, siis kõne all olevad üleminekumeetmed lähevad kaugemale kui lihtsalt kohandamine ja kujutavad endast uut eeskirja olukorraks, mis on eelnevalt juba ühinemisaktiga reguleeritud.
- 241 Poola Vabariik leiab, et komisjon tunnistas oma vastuses, et kõnealused ettevõtjad ei saanud ette näha vaidlusaluse akti vastuvõtmist, ning märgib, et komisjon piirdub ainult selle kinnitamisega, et nad oleks saanud oma tegevust kohandada vastavalt sellest õigusaktist tulenevatele nõuetele. Niisiis, esiteks ei olnud määrust nr 1972/2003 poola keeles enne ühinemist avaldatud ning teiseks võib ettevõtjate lõplik kohanemine

vaidlusaluse meetmega tähendada kas nende kaubandusliku tegevuse piiramist, seega piirangut nende normaalse kaubandusliku tegevuse suhtes, või *erga omnes* imporditollimaksude maksmist.

242 Pealegi on komisjoni argumendid, mis puudutavad imporditollimaksude kehtestamist vastavalt *erga omnes* maksule, alusetud, kuna nimetatud maksudel ei ole mingit seost spekulatsiooni ärahoidmisega.

243 Lisaks on kõik eespool punktis 89 osutatud viited kohtuotsusele Weidacher, selleks et õigustada vaidlusalust meetet, täiesti alusetud, kuna nimetatud kohtuotsus ei käsitlenud mitte ühtegi määruse nr 1972/2003 artiklile 3 analoogilist sätet.

244 Komisjon vaidleb Poola Vabariigi argumentidele vastu.

– Esimese Astme Kohtu hinnang

245 Tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt saab õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele ühenduse õigusnormide vastu tugineda vaid juhul, kui ühendus on ise eelnevalt loonud õiguspärase ootuse teket soodustava olukorra (vt eespool punktid 89 viidatud kohtuotsus Weidacher, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 246 Tuleb märkida, et ühendus ei ole käesoleval juhul seoses Poola Vabariigi või Poola ettevõtjatega eelnevalt õiguspärase ootuse teket soodustavat olukorda loonud.
- 247 Esiteks ei ole ühendus huvitatud ringkondadele mitte ühelgi viisil oma tegevuse või tegevusetusega mõista andnud, et kui 1. mail 2004 leiab aset laienemine, siis niisuguseid üleminekumeetmeid, mis tagavad eelkõige nende meetmete kasuliku mõju, mille eesmärk on vältida ülemääraste varude soetamisest tekkivaid häireid ühenduse turul, ei võeta.
- 248 Lisaks tuleb märkida, et iga tavapäraselt hoolas ettevõtja, kes on tooted enne 1. maid 2004 allutanud mõnele määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud korrale, pidi alates ühinemisakti avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas teadma, et nimetatud õigusakti artikli 41 esimese lõigu kohaselt on komisjonil õigus, selleks et uutes liikmesriikides kehtivad korrad kohandada ühise turukorraldusega, võtta üleminekumeetmeid, ning need meetmed võivad vajaduse korral mõjutada juba määruse nr 735/2004 avaldamise ajal kindlaks määratud ülemääraseid varusid ning tooteid, mis on allutatud peatamismenetlusele (vt selle kohta eespool punktis 89 viidatud kohtuotsus Weidacher, punkt 33). Lisaks sellele suhtles komisjon käesolevas asjas kavandatavate meetmete osas Poola Vabariigiga komitee raames, mis arutles määruse nr 1972/2003 vastuvõtmise üle. Seega ei saa Poola Vabariik tugineda sellele, et tema õiguslikku ootust on rikutud.
- 249 Järelikult tuleb väide, mis tugineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele, tagasi lükata.

Hagi neljas osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse Poola Vabariigi puhul lisatud seitsme toote suhtes kõiki vaidlusaluseid meetmeid

Poolte argumendid

250 Poola Vabariik märgib, et hoolimata ühinemisakti artiklis 41 sätestatud nõuetest, ei ole vaidlusaluste meetmete eesmärk hõlbustada Poola üleminekut ühise põllumajanduspoliitika rakendamisest tulenevale korrale vastavalt ühinemisaktis sätestatud tingimustele. Nende meetmete eesmärk on ainult kaitsta 15 liikmesriigiga ühendust uutest liikmesriikidest – võttes arvesse nende põllumajanduslikku potentsiaali – pärinevate põllumajandustoodete juurdevoolu eest.

251 Esiteks väidab Poola Vabariik, et määruse nr 1972/2003 artikkel 3 viib sellele, et Poolast 15 liikmesriigiga ühendusse imporditud põllumajandustooted maksustatakse ühenduse *erga omnes* tollimaksuga, kuid vastupidisel juhul maksustamist ei toimu. Teiseks märgib ta, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 sätestatud meetmed kehtestavad Poola ülemääraste varude omanikele maksud, mille määr ületab oluliselt kasu, mida nad võivad spekulatiivsetest tehingutest saada. Kolmandaks rõhutab ta, et määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes sätestatud meetmed kohustavad kehtestama maksu selliste põllumajandustoodete ülemääraste varude omanike suhtes, mille puhul ei eksisteeri spekulatiivsete tehingute ohtu ning mille puhul ei ole riigi tasandil ülemääraseid varusid kindlaks määratud. Poola Vabariik leiab, et nendel asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et vaidlusaluste meetmete tegelik eesmärk on kaitsta 15 liikmesriigiga ühendust uute liikmesriikide ettevõtjate poolse seadusliku konkurentsi eest, mis kujutab endast aga komisjoni poolt võimu kuritarvitamist.

252 Komisjon leiab, et käesolev väide tuleb tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 253 Tuleb märkida, et käesoleva väite raames ei tee Poola Vabariik muud kui vaid võtab uuesti kokku väited, mida on juba käesolevas kohtuotsuses käsitletud ja mis on esitatud tema hagi eelnevates osades.
- 254 Seega tuleb asuda seisukohale, et käesolevat väidet ei saa käsitleda kui iseseisvat väidet ja tuleb järelikult tagasi lükata samadel põhjendustel, mille tõttu lükati tagasi väited, millest see neljas hagi osa koosneb.
- 255 Kõigest eelnevast järeldub, et hagi tuleb tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 256 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Poola Vabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta Poola Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.**

Tiili

Dehousse

Wiszniewska-Białocka

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 10. juunil 2009 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse aluseks olevad asjaolud	II - 1555
Menetlus	II - 1560
Vastuvõetavus	II - 1562
Poolte argumendid	II - 1562
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1566
Sisulised küsimused	II - 1575
Hagi teine osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse lisatud seitsme toote suhtes määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 3 osutatud meetmeid	II - 1577
Esimene väide, mis tugineb ühinemisakti artikli 41 ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisele	II - 1579
– Poolte argumendid	II - 1579
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1581
Teine väide, mis tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele	II - 1589
– Poolte argumendid	II - 1589
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1591
Hagi kolmas osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt see lisab Poola Vabariigi puhul seitse toodet määruse nr 1972/2003 artikli 4 lõike 5 kaheksandas taandes nimetatud toodete loetellu	II - 1593
Poolte argumendid	II - 1593
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1595
	II - 1625

Hagi esimene osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse seitsme lisatud toote suhtes määruse nr 1972/2003 artiklis 3 osutatud meetmeid	II - 1599
Esimene väide, mis tugineb kaupade vaba liikumise põhimõtte rikkumisele	II - 1603
– Poolte argumendid	II - 1603
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1605
Teine väide, mis tugineb komisjoni pädevuse puudumisele ning ühinemisakti artiklite 22 ja 41 rikkumisele	II - 1606
– Poolte argumendid	II - 1606
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1607
Kolmas väide, mis tugineb kodakondsuse alusel mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele	II - 1609
– Poolte argumendid	II - 1609
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1610
Neljas väide, mis tugineb põhjenduse puudumisele või ebapiisavusele	II - 1612
– Poolte argumendid	II - 1612
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1613
Viies väide, mis tugineb õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele	II - 1619
– Poolte argumendid	II - 1619
– Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1620
Hagi neljas osa, mis puudutab nõuet tühistada määrus nr 735/2004 selles osas, mille kohaselt kohaldatakse Poola Vabariigi puhul lisatud seitsme toote suhtes kõiki vaidlusaluseid meetmeid	II - 1622
Poolte argumendid	II - 1622
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 1623
Kohtukulud	II - 1623